

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Primair Onderwijs 2009-2010

Gids voor ouders en verzorgers

**Uw kind
gaat naar school...**

Alles over een school kiezen, naar
school gaan en op school leren

Voorwoord

Voor het eerst naar de basisschool

Uw kind wordt binnenkort vier jaar. Dan mag hij of zij voor het eerst naar school. Dat is een grote dag voor uw kind, maar natuurlijk óók voor u. Want u wilt – net als andere ouders – het beste voor uw kind. U wilt dat het kind op school veel leert en de kans krijgt om zich goed te ontwikkelen. Daarom verwacht u veel van de basisschool waar uw kind naar toe gaat. Zodat uw kind aan het eind van groep 8 zonder moeite de overstap naar een school voor voortgezet onderwijs kan maken.

Het is dus belangrijk dat u een school kiest die goed past bij uw kind én bij u. Waar u zich allebei thuis voelt. Scholen zijn graag bereid om met u te praten over de schoolkeuze voor uw kind. Als ouder krijgt u vrijwel dagelijks te maken met de school. Het contact met de school en de leerkrachten is waardevol voor uw kind én voor de school. Uw kind leert immers ook heel veel tijdens buitenschoolse activiteiten, zoals op de sportclub, de muzieklus of bij de buitenschoolse opvang. En ook thuis leren kinderen veel. Door met de leerkracht te praten over dit soort dingen, kan de school beter rekening houden met de talenten en mogelijkheden van uw kind. Zo zorgt u er samen voor dat uw kind een fantastische en succesvolle schooltijd krijgt!

Voor ouders is het goed om te weten wat zij van de school kunnen verwachten én wat de school van ouders verwacht. Deze gids kan u daarbij helpen. U kunt deze gids gebruiken wanneer u een school gaat kiezen, maar ook daarna als u het gesprek voert met de school.

Van harte wens ik u en uw kind een goede en plezierige schooltijd toe!

Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Heeft u, na het lezen van deze gids, toch nog vragen over school en onderwijs? Dan kunt u op werkdagen van 10.00-15.00 uur gratis bellen naar het Landelijk informatiecentrum voor ouders. Het telefoonnummer is: 0800-5010. Bij dit informatiecentrum kunt u advies en informatie krijgen. Ook kunt u per e-mail vragen stellen. Dat kan op de website van het ouderinformatiecentrum: www.50tien.nl Heeft u algemene vragen over de Rijksoverheid, dan kunt u bellen met Postbus 51. Het telefoonnummer is: 0800-8051. Kijk ook eens op de website: www.postbus51.nl Deze gids is ook te vinden op de website van het Ministerie van OCW: www.minocw.nl/onderwijs/pogids

Nabestellen van extra exemplaren van deze gids voor ouders is niet mogelijk.

Inhoud

Inleiding	5
1. Welke school kiest u voor uw kind?	7
Wanneer moet u een school kiezen?	7
De leerplicht	8
Vrijheid van onderwijs	8
Welk schooltype kiest u?	9
Wat zijn openbare scholen?	9
Wat zijn bijzondere scholen?	9
Wat zijn scholen met een pedagogische opvatting?	9
Wat zijn scholen voor speciaal onderwijs?	9
Welke school kiest u?	9
Moet u betalen voor een school?	10
Kosten voor schoolvervoer	11
Kan een school uw kind weigeren?	11
2. Welke vakken krijgt uw kind?	13
Welke vakken zijn verplicht?	13
Welke vakken zijn niet wettelijk verplicht?	13
Wat leert uw kind op school?	14
Kennisnet	15
De brede school	15
3. Hoe ziet een schooldag eruit?	17
Hoe is de onderwijstijd ingedeeld?	17
Kan uw kind tussen de middag overblijven?	18
Aansprakelijkheid	18
Kinderopvang	19
Toezicht op uw kind	19
Krijgt uw kind huiswerk?	19
Huiswerktips voor ouders	20
Thuis helpen	20
Wat als uw kind ziek is?	21
Wat als uw kind spijbelt?	21
De leerplichtambtenaar	21

4. Hoe ziet een schooljaar eruit?	23	Kunnen ouders helpen op school?	41
Wanneer zijn de schoolvakanties?	23	Wat staat er in de schoolgids?	41
Schema schoolvakanties	25	Het schoolplan	41
Wanneer kan uw kind extra vrij krijgen?	25	Wat zijn de kerndoelen van het basisonderwijs?	42
		De groepsindeling	42
5. Hoe weet u of uw kind goed leert?	27	Wie houdt toezicht op de scholen?	42
Wanneer krijgt u informatie over uw kind?	27	De onderwijsinspectie	42
Tafeltjesavonden	27	Hoe zorgt de school voor veiligheid?	42
Hoe wordt gemeten hoe uw kind leert?	28	Wat kunt u zelf doen voor de veiligheid op school?	43
Hoe wordt uw kind getoetst?	28	Wat doet de gemeente voor veiligheid op school?	43
Wanneer krijgt uw kind een rapport?	29	Landelijk informatiecentrum voor ouders: 5010	43
Leerlingvolgsystemen en het leerlingdossier	29	Waar kunt u een klacht melden?	43
Hoe bespreekt u de vorderingen van uw kind?	29	Wat doet de vertrouwenspersoon?	43
Het recht op informatie	31	Waarvoor is de klachtencommissie?	45
Wanneer krijgt uw kind een eindtoets?	31	Met uw klacht naar de klachtencommissie	45
Wat gebeurt er verder in groep 8?	31	Wanneer wordt een kind van school gestuurd?	45
		Waarom is het belangrijk dat u meedenkt en meebeslist over de school?	46
6. Wat als het op school niet zo goed gaat met uw kind?	33	Hoe kunt u de school meebesturen?	46
Wat kunt u zelf doen?	33	Wat doet de medezeggenschapsraad?	47
Wat doet de school?	33	De medezeggenschapsraad	47
Wanneer blijft een kind zitten?	34	Wat doet de ouderraad?	47
Extra hulp	34		
Zorg- en Adviesteams (ZAT's)	35	Bijlagen	
De schoolbegeleidingsdienst	35	Belangrijke adressen en telefoonnummers	48
Weer samen naar school (WSNS)	36	Lijst met vragen	50
Scholen voor speciaal onderwijs	36	Trefwoorden	52
'De Rugzak' of leerlinggebonden financiering	37		
Hoe vraagt u leerlinggebonden financiering of een 'rugzak' aan?	37		
Hulp bij het zoeken naar een school	37		
Wilt u meer weten over leerlinggebonden financiering?	37		
7. Hoe werkt een basisschool?	39		
Wie betaalt de school?	39		
Het persoonsgebonden nummer (PGN) of onderwijsnummer	39		
Wie werken er op een school?	41		

week 15

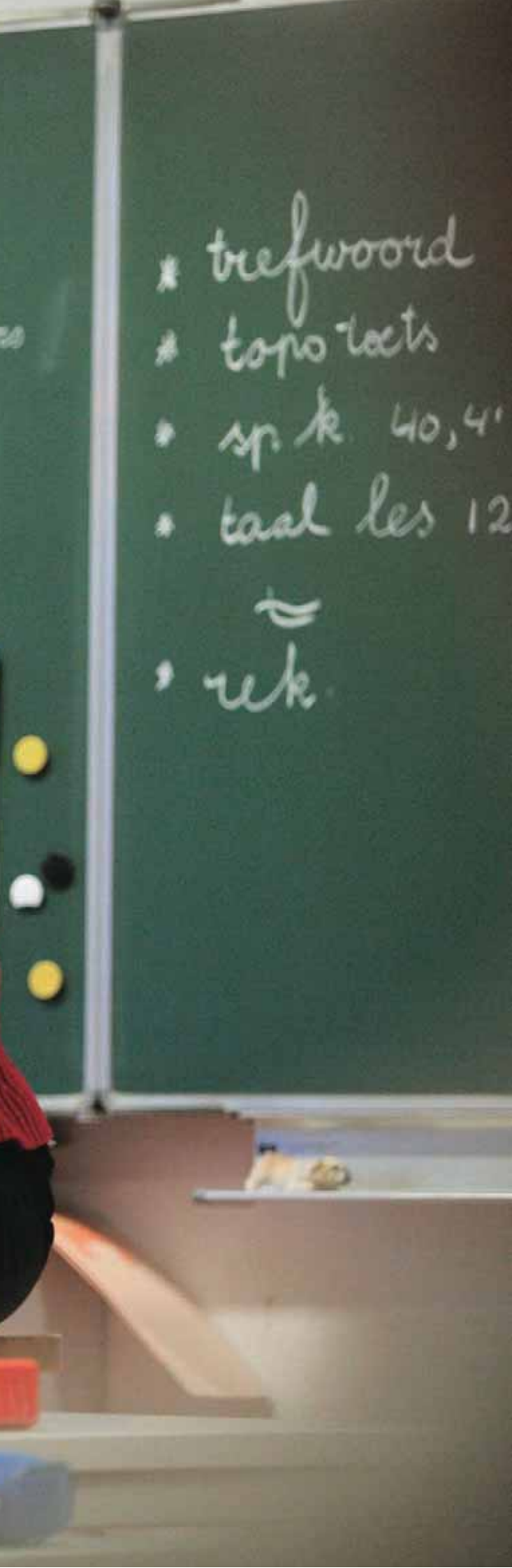
18 : putten en rekken

Korte kliniek aan het eind?

Daarna ... medekliniek

19 : zamen ... kliniek aan
het eind? ... samen één!

-
- * trefwoord
 - * topo-toets
 - * sp. k. 40,41
 - * taal les 12
- ~
- * rek.

INLEIDING

**Is uw kind (bijna) 3 jaar of ouder?
Dan is deze gids voor u.**

In de gids staat veel informatie. Bijvoorbeeld over het kiezen van een school. Maar ook over de verschillende door de overheid bekostigde scholen in Nederland en de wetten en regels voor het onderwijs.

U kunt de gids op allerlei manieren gebruiken. U kunt de gids helemaal lezen, maar dat hoeft niet. U kunt ook zoeken naar informatie die voor u belangrijk is. Achter in de gids staat een lijst met woorden (de trefwoordenlijst). Achter die woorden staat op welke bladzijde u daarover meer kunt lezen.

Wij hopen dat u in deze gids de antwoorden op al uw vragen over het basisonderwijs vindt. En dat u hier thuis of op school over praat.

Heeft u nog vragen over het onderwijs en geeft de gids hierop geen antwoord? Dan kunt u uw vragen altijd stellen aan een organisatie uit het basisonderwijs. Achter in de gids staat een lijst met namen, adressen en telefoonnummers van die organisaties. Natuurlijk kunt u met uw vragen ook naar de scholen zelf.

U kunt de tekst van deze gids ook op internet lezen: www.minocw.nl/onderwijs/pogids/. De opzet van deze gids is anders dan de opzet in voorgaande jaren. Toch zijn er niet veel inhoudelijke wijzigingen.

In deze gids staat informatie over wetten en regels. Aan deze onderwijsgids kunt u echter geen rechten ontleenen.

WELKE SCHOOL KIEST U VOOR UW KIND?

Uw kind is drie jaar oud. Als uw kind vier jaar is, mag het naar school. Maar... naar welke school gaat uw kind straks eigenlijk? En wanneer? Maar ook: hoe kiest u een school die bij uw kind past? In dit hoofdstuk beantwoorden we deze en nog veel meer vragen over het kiezen van een school voor uw kind.

Wanneer moet u een school kiezen?

Uw kind mag vanaf vier jaar naar school. In ons land moeten alle kinderen naar school als ze vijf jaar oud zijn. Ze zijn dan leerplichtig. Deze leerplicht is wettelijk vastgelegd. Daarnaast stuurt de gemeente u een brief als uw kind drie jaar wordt. In die brief staat wanneer u uw kind moet inschrijven bij een school in deze gemeente. Het is belangrijk dat u uw kind op tijd inschrijft. Veel scholen hebben namelijk een wachtlijst.

Het is daarom goed om nu al na te denken over een school voor uw kind. Gaat uw kind op dit moment naar een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf? Dan kan het zo zijn dat de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf al samenwerkt met een bepaalde basisschool. Ook organiseren sommige scholen speciale activiteiten om een kind zo goed mogelijk vertrouwd te maken met de gang van zaken op de basisschool. Een aantal scholen krijgt daarvoor extra geld. Misschien werkt de speelzaal of het dagverblijf waar uw kind op zit, ook samen met zo'n school. U kunt dit vragen aan de speelzaal, de school of de schoolbegeleidingsdienst.

Als uw kind drie jaar en tien maanden is, mag uw kind alvast een aantal dagen naar school om te wennen. Dit heet de kennismakingsperiode. Deze kennismakingsperiode duurt maximaal vijf dagen. Overigens, niet alle scholen hebben een kennismakingsperiode.

ROBIN (34 JAAR):

‘Onze dochter Maxime wordt in april vier. Ze gaat dan voor het eerst naar de basisschool. Yvonne en ik vinden dat eigenlijk best wel spannend, maar... ergens ook wel goed, want Maxime is er echt aan toe. We hebben er wel lang over gedaan om een school te kiezen. Bij ons in de wijk staan namelijk twee basisscholen: een katholieke en een openbare. Wij zijn katholiek, dus de katholieke school had onze voorkeur. Op de openbare school zaten echter al kinderen uit onze straat. Dat is ook erg praktisch met wegbrengen en ophalen. Uiteindelijk hebben we voor het gemak gekozen. Maxime gaat dus naar de openbare school’.

De leerplicht

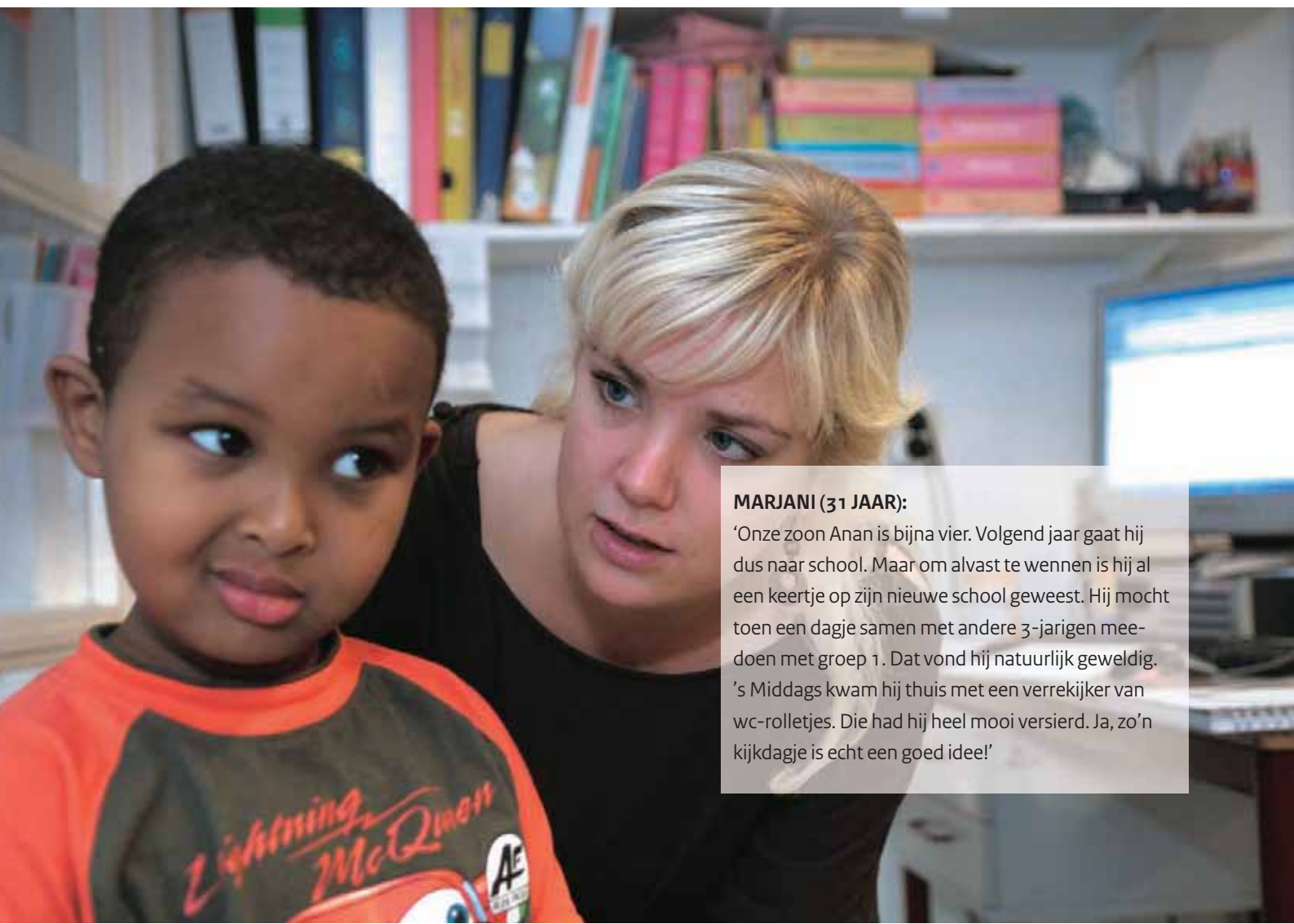
Als uw kind vijf jaar is, moet uw kind naar school. Uw kind is dan leerplichtig. In de maand nadat uw kind vijf jaar wordt, gaat uw kind vanaf de eerste schooldag naar school. Voor veel kinderen van vier of vijf jaar is de schooldag vermoeiend. Daarom hoeven ze nog niet de hele week naar school. Tot zes jaar mag uw kind vijf uur per week thuisblijven.

En – als het echt nodig is – mag het zelfs maximaal tien uur thuisblijven. Wilt u uw kind thuishouden? Dan spreekt u dit wel

vooraf met de directeur van de school af. De school kan de lessen hierop aanpassen.

Vrijheid van onderwijs

In ons land is het geven van onderwijs vrij. De overheid stelt echter wel voorwaarden aan het onderwijs. Per slot van rekening wordt ons onderwijs van het belastinggeld betaald. Daarom zijn er wetten en regels waar scholen zich aan moeten houden. Binnen deze wetten en regels mogen scholen wel zelf

MARJANI (31 JAAR):

‘Onze zoon Anan is bijna vier. Volgend jaar gaat hij dus naar school. Maar om alvast te wennen is hij al een keertje op zijn nieuwe school geweest. Hij mocht toen een dagje samen met andere 3-jarigen meedoen met groep 1. Dat vond hij natuurlijk geweldig. ’s Middags kwam hij thuis met een verrekijker van wc-rolletjes. Die had hij heel mooi versierd. Ja, zo’n kijkdagje is echt een goed idee!’

bepalen op welke manier ze lesgeven. Ook mogen ze binnen deze voorwaarden zelf kiezen welke onderwerpen zij voor hun leerlingen belangrijk vinden.

Wilt u weten welke opvattingen en werkwijzen een school heeft? U kunt dat lezen in de schoolgids van de school.

Welk schooltype kiest u?

U bepaalt zelf naar welke school uw kind gaat. In Nederland zijn ongeveer zeventuizend basisscholen. Er zijn veel verschillende soorten scholen: openbare scholen, bijzondere scholen en scholen die lesgeven volgens een bepaalde pedagogische opvatting. Er zijn ook scholen voor speciaal onderwijs.

Wat zijn openbare scholen?

Ongeveer eenderde van alle kinderen in Nederland gaat naar een openbare school. Een openbare school staat open voor kinderen van iedere godsdienst of levensbeschouwing. Meestal bestuurt een gemeente, een bestuurscommissie of een stichting een openbare school. Maar de gemeente kan als bestuurder ook een openbare rechtspersoon instellen.

Wat zijn bijzondere scholen?

In ons land gaan de meeste kinderen naar een bijzondere school: ongeveer tweederde. Op een bijzondere school krijgt uw kind les vanuit een godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging. Er zijn veel verschillende bijzondere scholen. Zo zijn er bijvoorbeeld rooms-katholieke, protestants-christelijke, joodse, islamitische, hindoeïstische en vrijescholen. Maar er zijn ook bijzondere scholen waar het onderwijs niet is gebaseerd op een godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, maar op een bepaalde pedagogische opvatting. Dat zijn de algemeen bijzondere scholen. Een bijzondere school wordt bestuurd door een vereniging of een stichting. Ouders kunnen lid zijn van zo'n vereniging.

Wat zijn scholen met een pedagogische opvatting?

Op scholen met een pedagogische opvatting is het onderwijs in overeenstemming met bepaalde pedagogische uitgangspunten. Er zijn bijvoorbeeld Montessorischolen, Daltonscholen, Freinet scholen en Jenaplanscholen. Deze scholen kunnen openbare scholen zijn, maar ook bijzondere scholen. Wilt u meer weten over verschillende typen scholen? Kijk dan achterin deze gids. Daar staat een lijst met adressen en telefoonnummers van allerlei organisaties.

Wat zijn scholen voor speciaal onderwijs?

Sommige kinderen hebben problemen. Ze kunnen moeilijk leren, hebben een handicap of hebben gedragsproblemen. Deze kinderen kunnen soms niet naar een 'gewone' school. Voor hen zijn er scholen voor speciaal onderwijs. Op deze scholen krijgen ze extra aandacht of zorg. In Nederland zijn er ongeveer 320 scholen voor speciaal onderwijs. Dit kunnen openbare of bijzondere scholen zijn. In hoofdstuk 6 kunt u meer lezen over speciaal onderwijs. Tegenwoordig werken de gewone scholen en de scholen voor speciaal basis onderwijs samen. Op deze manier kunnen zoveel mogelijk kinderen naar een gewone school.

Welke school kiest u?

Hoe kiest u een school? U maakt natuurlijk zelf de keuze voor de school waar uw kind naartoe gaat. Dat is ook logisch, want ouders vinden verschillende dingen belangrijk als ze een school kiezen.

Soms kiezen ouders een school omdat hun andere kinderen al naar die school gaan, of omdat een school gewoon dichtbij is. Een toenemend aantal ouders vindt het belangrijk dat hun kind naar een gemengde school gaat met kinderen van verschillende afkomst. Er zijn ook ouders die kiezen voor een school die aansluit bij hun eigen geloof of bij hun ideeën over opvoeden.

Maar het kan ook zijn dat het kinderdagverblijf of de peuterspeelzaal afspraken met een school heeft en dat de ouders ervoor kiezen om hun kind naar de school te laten gaan waarmee het kinderdagverblijf deze afspraken heeft gemaakt. De ouders weten dan bij het kiezen van een kinderdagverblijf al naar welke school hun kind zal gaan.

Vindt u het moeilijk om een school te kiezen? Het kan uw keuze makkelijker maken als u scholen met elkaar vergelijkt. Dat kan op verschillende manieren:

- u gaat bij de scholen kijken;
- u gaat naar een informatieavond;
- u kijkt mee in de les (dit is bij sommige scholen mogelijk);
- u informeert bij ouders in de buurt.
- u kijkt op de site van de onderwijsinspectie: www.onderwijsinspectie.nl

Ook heeft elke school een schoolgids. Daar staat veel informatie over de school in. Niet alleen over het soort school, maar bijvoorbeeld ook over de doelstellingen en de resultaten van de school. Achterin deze gids staat een lijst met vragen. Deze vragen helpen u bij het kiezen. De vragen kunnen u ook helpen om scholen te vergelijken. De antwoorden op deze vragen staan vaak ook in folders, in de schoolgids of op de website van de school. U kunt de vragen ook stellen op een informatieavond of in een gesprek met de school.

Moet u betalen voor een school?

De kosten van het onderwijs worden door de overheid betaald met belastinggeld. U bent dus niet verplicht om voor het onderwijs van uw kind te betalen. Toch mag een school u geld vragen. Dit heet de ouderbijdrage. Van de ouderbijdrage betaalt de school de schoolactiviteiten. Denkt u daarbij aan feesten, zwemmen, schoolreisjes of excursies. Deze ouderbijdrage is altijd vrijwillig.

De hoogte van de ouderbijdrage verschilt per school. Het bedrag is meestal niet zo hoog. Sommige scholen vragen één bedrag per jaar. Andere scholen vragen per activiteit geld aan de ouders. De school moet altijd vertellen waarvoor het geld van de ouderbijdrage wordt gebruikt.

Als u de ouderbijdrage niet kunt of niet wilt betalen, mag een school uw kind niet weigeren. Wel kan het dan gebeuren dat uw kind niet mee mag doen met bepaalde activiteiten. Bijvoorbeeld met een feestje of een schoolreisje. De school moet tijdens zo'n activiteit wel zorgen voor opvang van uw kind.

Als u uw kind inschrijft, spreekt u met de school af hoeveel u gaat betalen. Vaak wordt rekening gehouden met de hoogte van uw inkomen. Heeft u met de school een afspraak gemaakt over uw ouderbijdrage? Dan moet u dit bedrag ook echt betalen.

Kosten voor schoolvervoer

U heeft een school voor uw kind gekozen. Nu blijkt dat deze school meer dan zes kilometer van uw huis is. Dichtbij is er geen school waar uw kind naartoe kan. Dat kan als er helemaal geen andere school in de buurt is. Of als de scholen die wel dichtbij liggen, niet passen bij uw godsdienst of levensbeschouwing.

Uw kind moet dan dus iedere dag ver reizen. Dit kost extra geld. U kunt dit geld helemaal of voor een deel van uw gemeente terugkrijgen. Wilt u hierover meer informatie? Vraag hiernaar bij uw gemeente. Iedere gemeente heeft namelijk een eigen regeling voor de vervoerskosten.

Kan een school uw kind weigeren?

Het schoolbestuur beslist of een leerling op de school wordt toegelaten. Soms is een school gewoon vol. Dat is een reden

om een leerling niet toe te laten. Is de school die de leerling niet toelaat een openbare school? De gemeente zorgt dan dat de leerling naar een andere openbare school kan. Als uw kind door een bijzondere school wordt geweigerd, moet het bestuur van de school uw kind doorverwijzen naar een andere school van het bestuur. Dit kan natuurlijk alleen als het bestuur ook meer scholen heeft. Is dat niet het geval? Dan kiest u zelf een andere school.

Soms laat een schoolbestuur op een school alleen leerlingen uit een of twee wijken toe. De leerlingen uit een wijk worden dan naar één school verwezen. Het bestuur doet dit om een goede verdeling van leerlingen te krijgen, zodat niet de ene school vol zit en de andere school te weinig leerlingen heeft. Het bestuur van een bijzondere school mag leerlingen weigeren als ouders het niet eens zijn met de godsdienstige of levensbeschouwelijke richting van de school. Maar de school moet een leerling altijd toelaten als er geen openbare school in de buurt is.

Laat het bestuur van een school uw kind niet toe? Dan moet de school u een brief schrijven. In de brief moet de school uitleggen waarom ze uw kind niet toelaat. Als u het niet eens bent met de brief, kunt u binnen zes weken een brief terugschrijven. Dit noemen we een bezwaarschrift. In de brief legt u uit waarom u het niet met de beslissing eens bent. Het bestuur moet daarna binnen vier weken beslissen of het uw kind toch nog toelaat of opnieuw weigert. Als uw kind opnieuw wordt geweigerd, kunt u naar de rechter gaan.

Sommige scholen hebben een wachtlijst. Als uw kind op de wachtlijst wordt gezet, weigert de school uw kind niet, maar laat de school uw kind pas later toe. Daarom is het extra belangrijk om uw kind op tijd in te schrijven.

2

WELKE VAKKEN KRIJGT UW KIND?

In dit hoofdstuk krijgt u antwoord op vragen over de vakken die uw kind krijgt. Zo leest u bijvoorbeeld welke vakken verplicht zijn en welke vakken niet.

Welke vakken zijn verplicht?

Op school krijgt uw kind verschillende vakken. De wettelijk verplichte vakken zijn voor alle kinderen op alle scholen hetzelfde. Binnen die vakken hebben de scholen ruimte om zelf accenten te leggen. In de kerndoelen voor het primair onderwijs staan de vakken beschreven. Dit zijn:

- Nederlandse taal
- Engelse taal
- rekenen en wiskunde
- oriëntatie op jezelf en de wereld (zoals bijvoorbeeld lessen over aardrijkskunde, geschiedenis, de natuur (biologie), maar ook burgerschapsvorming, lessen over sociale verantwoordelijkheid (waaronder gedrag in het verkeer), lessen over gezond gedrag, maatschappelijke verhoudingen (staatsinrichting) en geestelijke stromingen)
- kunstzinnige oriëntatie (zoals bijvoorbeeld lessen over muziek, tekenen, of handvaardigheid)
- bewegingsonderwijs

Op scholen in Friesland krijgen de leerlingen ook (verplicht) les in de Friese taal. Maar sommige scholen hebben er ontheffing voor gekregen van Gedeputeerde Staten.

Welke vakken zijn niet wettelijk verplicht?

Uw kind kan op school ook les krijgen over andere onderwerpen. Dit is voor elke school verschillend en ouders mogen daarover meepraten via de medezeggenschapsraad van de school. Hierover kunt u meer lezen in hoofdstuk 7.

Een voorbeeld van onderwijs dat niet wettelijk is verplicht, is het godsdienstonderwijs en het levensbeschouwelijk

vormingsonderwijs. Op een bijzondere school worden meestal godsdienstlessen of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs gegeven. Het bestuur van een bijzondere school kan uw kind verplichten deze lessen te volgen.

Bij het openbaar onderwijs is dit anders. Godsdienstonderwijs en levensbeschouwelijk vormingsonderwijs maken geen deel uit van het onderwijs van de openbare school. Maar u kunt het bestuur van de school wel vragen om uw kind de mogelijkheid te geven dit onderwijs te ontvangen. De lessen worden dan echter niet gegeven door leraren van de school. Uw kind krijgt de lessen van een leraar van buiten de school. Deze leraar wordt door een kerkelijke of religieuze instelling of door het Humanistisch Verbond aangewezen. Een ander voorbeeld van niet-verplichte vakken die scholen wel mogen aanbieden is Frans en Duits.

Wat leert uw kind op school?

De vakken waarin uw kind les krijgt, hebben veel met elkaar te maken. Er bestaat een bepaalde samenhang tussen deze vakken. De school probeert de leerlingen te laten zien hoe de vakken met elkaar samenhangen. Daarom worden onderwerpen vaak gekoppeld aan actuele gebeurtenissen. Bijvoorbeeld in de lessen wereldoriëntatie.

Op school gaat het niet alleen om het leren van feiten. Daarom helpt de school uw kind ook bij het ontwikkelen van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden. Leerlingen leren bijvoorbeeld:

- een goede werkhouding;
- voor hun eigen mening op te komen;
- feiten en meningen van elkaar te onderscheiden;
- met respect te luisteren;
- met respect kritiek te geven;
- zelfvertrouwen te ontwikkelen;

- respectvol en verantwoordelijk met elkaar om te gaan;
- zorg en waardering te hebben voor de leefomgeving.

Uw kind leert op school ook zelfstandig te werken, informatie te verzamelen en verwerken, zelf problemen op te lossen en samen te werken. Ook leert uw kind eerbied te hebben voor anderen en voor de algemene normen en waarden. En kinderen krijgen les over geestelijke stromingen in Nederland. Ook hiervoor leert uw kind respect te krijgen.

De wet schrijft niet precies voor hoe een school onderwijs moet geven. Scholen mogen dit zelf bepalen. U kunt hierover meer lezen in hoofdstuk 7 van deze gids.

Leert uw kind ook werken met de computer? Scholen gebruiken steeds vaker computers in de les. Leerlingen maken tijdens een les bijvoorbeeld oefeningen op de computer. Maar ook leren ze hoe ze computers kunnen gebruiken: ze maken werkstukken, leren hoe e-mail werkt of hoe ze informatie kunnen opzoeken via internet.

Scholen bepalen zelf hoe ze de computer in het onderwijs gebruiken. Ze gebruiken computers bijvoorbeeld om de lessen beter aan te laten sluiten op het niveau en het leertempo van de leerling. Kinderen die dat nodig hebben, kunnen zo extra oefenen. Ook kunnen scholen de vorderingen en resultaten van de leerlingen met de computer bijhouden.

Scholen kunnen ook lessen geven óver de computer. Bijvoorbeeld hoe de computer werkt of hoe je op een goede manier informatie van Internet kunt gebruiken.

Kennisnet

Veel scholen gebruiken de informatie en diensten op Kennisnet. Ook leerlingen en ouders kunnen veel informatie vinden op Kennisnet. Deze website wordt beheerd door Stichting

Kennisnet Ict op School, de internetorganisatie van en voor het Nederlandse onderwijs.

Wilt u meer weten over het gebruik van internet en computers in het onderwijs? Kijk dan op de websites: www.kennisnet.nl en ouderspo.kennisnet.nl. Op de tweede website staat ook informatie over schoolkeuze, veilig internetten en het contact met de school van uw kind.

De brede school

In de meeste gemeenten werken een aantal scholen structureel samen met meerdere andere voorzieningen, zoals bijvoorbeeld een sportvereniging, een cultuurinstelling en de kinderopvang. Hiervoor zijn veel verschillende namen, zoals Vensterscholen, Spilcentra en Open Wijk scholen. Vaak worden deze scholen ook 'brede scholen' genoemd.

Een brede school is een netwerk in en om de school. Binnen dat netwerk werken leraren en andere professionals uit andere sectoren (zoals sport, opvang, cultuur en welzijn) structureel samen. Zo kunnen kinderen zich op allerlei manieren ontwikkelen. Het aanbod van de brede school wordt aangepast aan de behoefte van de kinderen, hun ouders en aan de buurt waarin de school staat. Zo komt het dat iedere brede school weer anders is.

Een brede school kan gehuisvest zijn in één gebouw (een zogenaamde 'multifunctionele accommodatie') of gebruik maken van meerdere gebouwen verspreid over de wijk. Het gebouw bepaalt niet of er sprake is van een brede school, dat wordt bepaald door de samenwerking die de school heeft met anderen. Er komen steeds meer brede scholen bij. In 2007 waren er ongeveer 1.000.

TRANSFORMEREN

VERDER

VERDER
with her to learn
more and to play.

VERDER
with her to learn
more and to play.

HOE ZIET EEN SCHOOLDAG ERUIT?

Deze vraag kunnen we niet precies beantwoorden, want op elke school ziet de schooldag er weer anders uit. Wel zijn er wettelijke afspraken waaraan alle scholen zich moeten houden. Zo staat in de wet hoeveel uren onderwijs uw kind minimaal moet krijgen. In de acht jaar dat uw kind op de basisschool zit, moet hij of zij minimaal 7520 uur onderwijs krijgen. Scholen kunnen de indeling van de onderwijstijd alleen veranderen als zij de ouders daarbij betrekken (zie ook hoofdstuk 7). Over de verdeling van de uren over de schooljaren, de schooltijden, de opvang en nog veel meer afspraken, leest u meer in dit hoofdstuk.

Hoe is de onderwijstijd ingedeeld?

Sinds 1 augustus 2006 hebben basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs meer ruimte om zelf de schooltijden in te delen. Vroeger mocht een schooldag niet langer dan 5,5 uur duren. Dat mag nu wel. Alle leerlingen krijgen over acht achtereenvolgende leerjaren ten minste 7520 uur onderwijs.

In het verleden hadden leerlingen in de onderbouw (groep 1 tot en met 4) minder uren les dan leerlingen in de bovenbouw (groep 5 tot en met 8). Ook dit voorschrift is vervallen. Scholen mogen ervoor kiezen om de leerlingen in alle schooljaren evenveel uren onderwijs te geven. Als scholen hiervoor kiezen, krijgen alle leerlingen minimaal 940 uur onderwijs per jaar.

Een school kan er ook voor kiezen om leerlingen in de onderbouw minder uren les te geven dan leerlingen in de bovenbouw. In dat geval gaat uw kind de eerste vier jaren dus minder lang naar school dan de laatste vier jaren. Als de school hiervoor kiest, krijgen de leerlingen in de eerste vier leerjaren per schooljaar gemiddeld 880 uur les. In de laatste vier leerjaren is dit gemiddeld 940 uur. De overige uren mag de school over de verschillende leerjaren verdelen. Veel basisscholen in ons land beginnen 's morgens om half negen of kwart voor negen.

Scholen mogen zelf bepalen hoe laat de school begint en uitgaat. Ze houden vaak rekening met de openingstijden van bijvoorbeeld kinderdagverblijven of buitenschoolse opvang.

Voor leerlingen in de groepen 3 tot en met 8 geldt een vijfdaagse schoolweek. Maximaal zeven keer per jaar mag voor deze groepen een vierdaagse in plaats van een vijfdaagse schoolweek worden ingeroosterd. Weken die al vier lesdagen hebben omdat er een algemene feestdag in de week valt waarop de school gesloten is, tellen hierbij niet mee. Scholen moeten in hun schoolgids aangeven in welke weken slechts vier dagen wordt lesgegeven, zodat ouders al voor het begin van het schooljaar weten waar ze aan toe zijn. De school is verplicht om de ouders naar hun mening te vragen, voordat de schooltijden voor het volgende schooljaar worden vastgesteld. De oudergeleding in de medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht bij het vaststellen van de schooltijden.

Kan uw kind tussen de middag overblijven?

Alle scholen moeten ervoor zorgen dat kinderen tussen de middag op school kunnen blijven om te eten. Het schoolbestuur zorgt dat hiervoor een ruimte is. De ouders betalen voor de kosten van het overblijven en van het eten. Dit wordt ook wel 'tussenschoolse opvang' genoemd.

Op sommige scholen blijven alle kinderen tussen de middag op school. Het overblijven is dan een deel van de schooldag (de school heeft dan een continuerooster: er is wel een middagpauze, maar deze valt binnen de schooltijden). Maar er zijn ook scholen die het overblijven regelen met een instelling voor kinderopvang.

Aansprakelijkheid

Stel: uw kind maakt tijdens schooltijd iets kapot of uw kind krijgt een ongeluk. Is de school dan altijd aansprakelijk?

Die vraag is niet zomaar te beantwoorden. In ieder geval is het goed om te weten dat de school niet altijd aansprakelijk is. Soms bent u namelijk als ouders zelf aansprakelijk. U kunt hiervoor een WA-verzekering afsluiten. Vaak kunt u zich ook via de school verzekeren met een schoolongevallenverzekering.

Leraren hoeven tussen de middag niet op de kinderen te letten. Daar zorgen de ouders dus zelf voor. Op veel scholen overleggen de ouders dit met het schoolbestuur, het schoolteam, de ouderraad of de oudercommissie. De ouders in de medezeggenschapsraad van de school moeten het eens zijn met de afspraken over het overblijven. (In hoofdstuk 7 kunt u meer lezen over de ouderraad, de oudercommissie en de medezeggenschapsraad.)

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het (laten) organiseren van het overblijven.

De schoolbesturen overleggen hierover met de ouders uit de medezeggenschapsraad. De medezeggenschapsraad moet het namelijk eens zijn met de manier waarop het schoolbestuur het overblijven regelt. Als de ouders het eens zijn met de manier waarop het overblijven nu op de school is geregeld, dan hoeft er op de school niets te veranderen.

Kinderopvang

Er zijn kinderen die voor of na schooltijd naar de buitenschoolse opvang gaan. Deze opvang is voor kinderen van ouders die werken. Een goede aansluiting van onderwijs en opvang maakt het voor u gemakkelijker om werk en zorg voor het gezin te combineren. U kunt met de school overleggen over de mogelijkheden voor buitenschoolse opvang. In de Wet op het primair onderwijs is vastgelegd dat het schoolbestuur de aansluiting met de buitenschoolse opvang moet organiseren. U kunt de school hier om vragen. De school verzorgt de opvang niet zelf, de opvang wordt verzorgd door een kinderopvangorganisatie.

Toezicht op uw kind

Als uw kind op school zit, let de school natuurlijk op uw kind. De school houdt dus toezicht. Dat begint als de school open gaat. Dat kan zijn als de lessen beginnen, maar ook als de school het goed vindt als leerlingen al voor het begin van de lessen het schoolgebouw binnengaan. Het toezicht van de school stopt weer als de school dichtgaat. Dat is aan het einde van de lessen of als de deuren sluiten.

Scholen bieden uw kind vaak meer dan alleen lessen in het schoolgebouw. Op de ene school leren ze zwemmen, op de andere hebben ze schoolvoetbal. Of scholen gaan met leerlingen op excursie of werken bijvoorbeeld in schooltuintjes.

Bij alles wat de school organiseert, houdt de school toezicht. Ook bij het schoolzwemmen is dit nodig voor de veiligheid van de leerlingen. Het is daarom belangrijk dat de school goede afspraken met het zwembad maakt. Afspraken over het overdragen van de leerlingen aan het personeel van het zwembad, afspraken over het toezicht tijdens het omkleeden en afspraken over het zwemmen zelf. Iedereen die op de leerlingen let, moet de afspraken goed kennen. Het is dan ook belangrijk dat de afspraken regelmatig met alle begeleiders worden besproken. U kunt de school altijd vragen naar de afspraken die zijn gemaakt met het zwembad.

Krijgt uw kind huiswerk?

Lang niet alle scholen geven huiswerk. En zeker niet aan heel jonge kinderen. Maar leerlingen uit de hogere groepen krijgen op veel scholen wel vaak taken of opdrachten mee naar huis.

Scholen bepalen zelf vanaf welk jaar kinderen huiswerk krijgen. Het is fijn als u als ouder uw kind de eerste tijd helpt bij het maken van huiswerk. Daarvoor geven we hieronder een aantal tips.

Peter, leraar groep 8:

'Je merkt vaak wel het verschil tussen een kind dat thuis met het huiswerk geholpen wordt en een kind dat het helemaal zelf moet uitzoeken. Als de ouders het kind helpen, gaat het vaak een stuk beter met het kind. Het voelt zich zekerder. Kinderen die het helemaal zelf moeten uitzoeken, hebben vaak meer tijd nodig om te leren hoe ze huiswerk moeten maken. Als leerkracht is het fijn als je weet dat ouders thuis ook aandacht geven aan wat de kinderen op school moeten doen.'

Huiswerktips voor ouders:

- Zorg ervoor dat uw kind een goede schoolagenda heeft. Sommige scholen vragen hierom. In de agenda kan uw kind het huiswerk opschrijven.
- Help uw kind bij het invullen van de agenda. U kunt bijvoorbeeld samen met uw kind leuke gebeurtenissen in de agenda schrijven (verjaardagen, familiebezoek, vakanties, trainen op sportclubs, wedstrijden van de club, enzovoorts).
- Vraag de leraar van uw kind (bijvoorbeeld op een ouderavond) hoeveel huiswerk uw kind krijgt en voor welke vakken. Veel scholen laten kinderen wennen aan huiswerk. Ze geven dan per week aan wat er die week gedaan moet worden en hoeveel tijd dat per dag kost.
- Vraag aan uw kind of het huiswerk moet maken en of dit in de agenda staat. Vraag ook of uw kind de agenda steeds meeneemt naar school.
- Praat met uw kind over het huiswerk. En bespreek ook wanneer uw kind het huiswerk gaat maken. Spreek een vast tijdstip op de dag af voor het huiswerk (bijvoorbeeld voor of direct na het avondeten, of een (half) uur voor een tv-programma waar uw kind altijd naar kijkt).
- Het is belangrijk dat uw kind de Nederlandse taal goed leert. Laat uw kind daarom Nederlandstalige kinderboeken lezen. Die kunt u lenen bij de bibliotheek in uw buurt. U helpt hiermee uw kind, maar ook de school!

Thuis helpen

Een goede samenwerking tussen u en de school is erg belangrijk, want als uw kind zich thuis goed voelt, leert uw kind op school beter. Maar ook als uw kind zich op school prettig voelt, voelt hij of zij zich thuis fijner. De school werkt daarom graag met u samen. Hoe? In de eerste plaats door te zorgen voor goed onderwijs; daar heeft uw kind recht op. Kunt u thuis de school ook helpen? Ja. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat uw kind goed gezond is. Maar ook dat u thuis

aandacht besteedt aan uw kind. Na een lange schooldag is uw kind vaak moe. Maar uw kind heeft ook veel te vertellen. U kunt uw kind helpen door te luisteren naar de verhalen over school en vragen te stellen. Zorg er ook voor dat uw kind na een schooldag goed kan uitrusten. Een dagje school is voor uw kind vaak net zo vermoeiend als uw eigen dagtaak.

Veel tv-kijken en laat naar bed gaan is bijvoorbeeld niet goed voor uw kind. Uw kind kan dan op school minder goed leren.

Wat als uw kind ziek is?

Als uw kind ziek is, kan het niet naar school. U kunt dit het beste direct aan de school melden. Want de school moet weten waarom uw kind er niet is. Kunt u de school niet direct bellen? Zorg dan dat de school toch zo snel mogelijk weet dat uw kind ziek is. Als uw kind heel lang ziek is of in het ziekenhuis moet blijven, dan mist uw kind veel lessen. De school is dan verplicht om samen met u afspraken over de lessen van uw kind te maken. Want het is belangrijk dat, ook als uw kind ziek is, het onderwijs doorgaat. Anders krijgt uw kind een leerachterstand. Daarnaast is het belangrijk dat uw kind sociale contacten blijft houden. Als uw kind in het ziekenhuis ligt, kan de school hulp vragen aan een consulent onderwijsondersteuning zieke leerlingen. Deze consulenten werken bij academische ziekenhuizen en bij de onderwijsbegeleidingsdiensten.

Wilt u hierover meer weten? Vraag dan informatie aan de leraar of mentor van uw kind. Ook kunt u informatie lezen op het internet. Bijvoorbeeld op de website van het landelijk netwerk Ziek Zijn en Onderwijs (Ziezon), www.ziezon.nl. Op deze website staat informatie van de gezamenlijke onderwijsdiensten en academische ziekenhuizen.

Wat als uw kind spijbelt?

Uw kind is verplicht om naar school te gaan. Uw kind mag alleen thuisblijven als u hiervoor een geldige reden heeft en als

u dit met school heeft afgesproken. Een geldige reden is bijvoorbeeld ziekte of een bruiloft. Is er geen geldige reden of heeft u niet met de school overlegd? Dan bent u strafbaar. Dat betekent dat u een boete kunt krijgen. Of zelfs een gevangenisstraf. Maar het kan ook gebeuren dat uw kind wegblijft van school zonder dat u dit weet. Dat heet 'spijbelen'. Als uw kind zonder reden niet op school komt, belt de school u meestal direct. Het is dus handig als de school het telefoonnummer heeft, waarop u meestal bereikbaar bent. Als u zelf merkt dat uw kind spijbelt, bel dan direct de school. U kunt met de school afspreken hoe u hiermee omgaat.

Soms zeggen kinderen op school dat ze ziek zijn geweest. De school vraagt in zo'n geval meestal om een briefje van de ouders. Zeker als de ouders niet naar de school hebben gebeld. Daarom is het belangrijk dat u de school belt of een briefje schrijft als uw kind ziek is.

De leerplichtambtenaar

Gemeentes controleren de leerplicht. Speciale leerplichtambtenaren controleren of kinderen van vijf jaar en ouder naar school gaan. Want kinderen zijn vanaf vijf jaar leerplichtig.

Blijft uw kind vaak weg van school? De school waarschuwt de leerplichtambtenaar van de gemeente. Die zoekt vervolgens uit waarom uw kind niet naar school gaat.

Soms moet de leerplichtambtenaar beslissen of u uw kind van school thuis mag houden. Dit is in de situaties dat de directeur van de school u geen toestemming mag geven. De directeur van de school kan u wel precies vertellen in welke situaties de toestemming van een leerplichtambtenaar nodig is.

Het is verstandig dat u de school vraagt hoe ze omgaat met de regels van de gemeente en de overheid. Bijvoorbeeld hoe de school denkt over het regelmatig thuishouden van jonge kinderen of over het vrij krijgen bij bijzondere gebeurtenissen.

4

HOE ZIET EEN SCHOOLJAAR ERUIT?

De wet bepaalt het aantal uren dat uw kind minimaal les krijgt op de basisschool. Maar uw kind hoeft natuurlijk niet het hele jaar naar school. Uw kind heeft ook vakantie... In dit hoofdstuk vindt u daar meer informatie over.

Wanneer zijn de schoolvakanties?

De school vertelt u aan het begin van het schooljaar wanneer uw kind vakantie heeft. De school bepaalt namelijk zelf wanneer de vakanties beginnen en hoe lang ze duren. Dit geldt voor alle vakanties, behalve voor de zomervakantie. De overheid stelt namelijk wel de lengte en de datum van zomervakantie vast. Voor de andere vakanties geeft de overheid alleen een advies. De meeste scholen volgen dit advies.

De zomervakantie is dus bij alle scholen even lang. De zomervakantie begint echter niet voor alle scholen op hetzelfde moment. Door de zomervakantie niet overal tegelijk te laten beginnen, spreiden we de vakantiedrukke. Hierdoor gaat niet iedereen tegelijk op vakantie.

Hoe worden de vakanties vastgesteld? Nederland is verdeeld in drie regio's: regio noord, regio midden en regio zuid. In elke regio begint de zomervakantie op een andere datum. In de schoolgids kunt u lezen in welke regio de school van uw kind valt. En ook wanneer uw kind vakantie heeft.

In het schema hieronder kunt u lezen wanneer de schoolvakanties zijn. Dit schema staat ook in de folder Schoolvakanties. U kunt deze folder gratis ophalen bij alle ANWB- en VVV-kantoren en bij de ANVR-reisbureaus. Maar u kunt de folder ook opvragen bij Postbus 51. Het telefoonnummer van de Infolijn is 0800 - 8051.

Schema schoolvakanties

Schooljaar 2009/2010

Vakantie	regio	data
Herfst	noord/midden	17-10-09 t/m 25-10-09
Herfst	zuid	24-10-09 t/m 1-11-09
Kerst	noord/midden/zuid	19-12-09 t/m 03-01-10
Voorjaar	noord/midden/zuid	20-02-10 t/m 28-02-10
Mei	noord/midden/zuid	30-04-10 t/m 09-05-10
Zomer	noord	10-07-10 t/m 22-08-10
Zomer	midden	03-07-10 t/m 15-08-10
Zomer	zuid	24-07-10 t/m 05-09-10

Schooljaar 2010/2011

Vakantie	regio	data
Herfst	midden/zuid	16-10-10 t/m 24-10-10
Herfst	noord	23-10-10 t/m 31-10-10
Kerst	noord/midden/zuid	18-12-10 t/m 02-01-11
Voorjaar	noord/midden/zuid	19-02-11 t/m 27-02-11
Mei	noord/midden/zuid	30-04-11 t/m 08-05-11
Zomer	noord	23-07-11 t/m 04-09-11
Zomer	midden	02-07-11 t/m 14-08-11
Zomer	zuid	09-07-11 t/m 21-08-11

U moet zich aan de vastgestelde schoolvakanties houden.

U mag dus niet met uw kind op vakantie gaan als uw kind geen vrij van school heeft. Ook niet op wintersport of op bezoek bij familie in het buitenland.

Wanneer kan uw kind extra vrij krijgen?

Soms moeten scholen uw kind extra vrijgeven. Dat kan alleen in bijzondere gevallen. Bijvoorbeeld op dagen waarop uw kind vanwege uw geloofs- of levensovertuiging niet op school kan zijn. Maar ook op dagen met belangrijke familieverbindingen, zoals een huwelijk of een begrafenis.

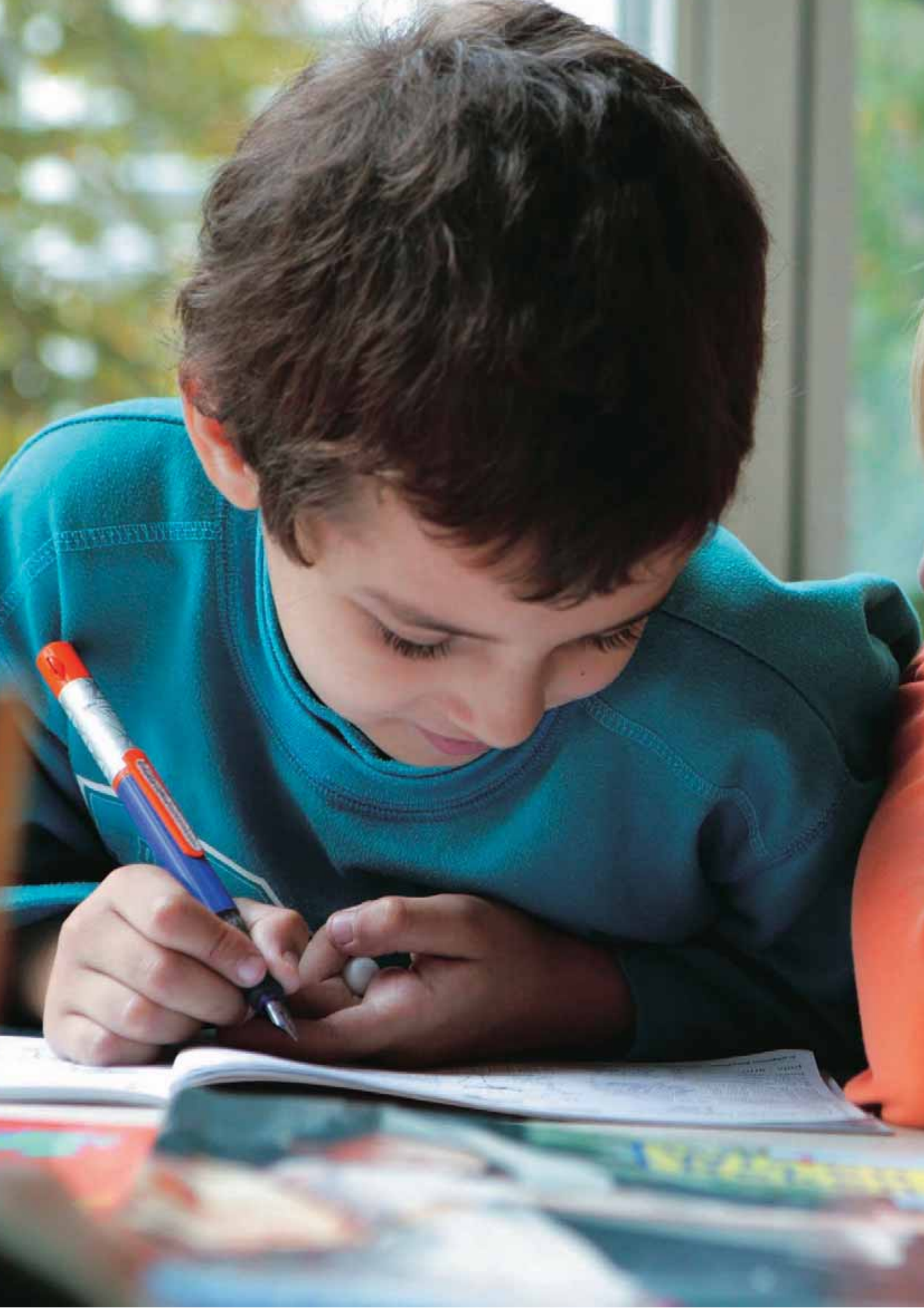
Soms mag de directeur van de school uw kind toch vrij geven voor een vakantie. Dat mag maar één keer per jaar en niet langer dan tien dagen. En dat mag alleen als u door uw beroep niet op vakantie kunt gaan tijdens een schoolvakantie. U moet hiervoor een verklaring van uw werkgever hebben. Daarin staat dat u niet op een ander moment op vakantie kunt gaan.

De directeur van de school mag uw kind geen vrij geven in de eerste twee weken na de zomervakantie. Want dit zijn belangrijke weken van het schooljaar. Uw kind mist dan te veel belangrijke lessen.

Meestal beslist de directeur van de school of uw kind vrij krijgt van school. Als het om langer dan tien dagen gaat, beslist de leerplichtambtenaar hier echter over. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft hier niets over te zeggen. Als u dus geen toestemming van de directeur of de leerplichtambtenaar krijgt, heeft het ook geen zin om dit bij het ministerie aan te geven. U kunt geen bezwaar maken.

Heeft u vragen over extra vrij of over de Leerplichtwet?

Dan kunt u die stellen aan de directeur van de school van uw kind of aan de leerplichtambtenaar.

5

HOE WEET U OF UW KIND GOED LEERT?

Hoe gaat het met mijn kind op school? Leert het goed? De meeste ouders stellen zichzelf deze vragen. In dit hoofdstuk leest u over rapporten, toetsen en het bespreken van de schoolresultaten van uw kind.

Wanneer krijgt u informatie over uw kind?

U wilt natuurlijk graag weten hoe het met uw kind op school gaat. Veel scholen organiseren daarom informatieavonden. Leraren leggen op zo'n avond bijvoorbeeld uit welke lessen uw kind krijgt of ze vertellen hoe ze de rapporten maken. Meestal zijn deze informatieavonden aan het begin van het schooljaar.

De leraar wil ook graag weten hoe het met uw kind thuis gaat. U krijgt regelmatig een uitnodiging van de school voor andere bijeenkomsten, zoals ouderavonden, rapportenavonden en tafeltjesavonden. Tijdens deze avonden (of op een ander moment) praat u over de vorderingen van uw kind, over het rapport, over het huiswerk, de activiteiten buiten school, of het gedrag van uw kind in de groep. Soms kunt u ook de werkschriften en leerboeken van uw kind bekijken. Het gesprek op een ouderavond is vaak kort. Het is daarom belangrijk dat u zich daar goed op voorbereidt. Over andere mogelijkheden voor contacten tussen ouders en leraren, vindt u meer informatie op: www.oudersbijdeles.nl

Tafeltjesavonden

Op tafeltjesavonden gaat u aan het tafeltje van uw kind zitten. U kunt dan in de werkschriften en de leerboeken kijken. Op zo'n avond worden vaak de vorderingen van uw kind, het huiswerk of de activiteiten buiten de school besproken. Niet alle scholen organiseren overigens tafeltjesavonden.

Max (41):

'Vorig jaar kwam de juf van Sofie naar me toe. Ze wilde een keer praten over Sofie. Het ging niet zo goed in de klas. Sofie luisterde slecht en ze speelde vaak niet mee met de andere kinderen. De juf adviseerde eens naar de dokter te gaan. Daar bleek dat Sofie slechthorend was. Ze kreeg gehoorapparaatjes en nu kan ze weer meedoen met de andere kinderen. Ze heeft nog wel wat extra aandacht nodig. Maar dat kon de school voor ons regelen. Ze hoefde gelukkig niet naar een speciale basisschool.'

Hoe wordt gemeten hoe uw kind leert?

Er zijn veel verschillende manieren waarop de school kan meten hoe goed uw kind leert. Er zijn scholen die cijfers geven. Maar er zijn ook scholen die dat niet doen. Ze vertellen liever in woorden hoe het met uw kind gaat. Ze doen dit in woorden omdat ze vinden dat cijfers geen compleet beeld geven van de vorderingen van uw kind. Als u een school voor uw kind kiest, kunt u vragen naar de manier waarop de school de prestaties van uw kind meet.

Waarom meten de leraren de vorderingen van de leerlingen? Allereerst zien de leraren hierdoor hoe goed iedere groep en ieder kind leert. Bovendien zien leraren door het meten van de vorderingen welke leerlingen extra hulp of aandacht nodig hebben. Daarnaast merkt de leraar of de kinderen de lessen goed begrijpen. Als het nodig is, kan hij of zij de lessen aanpassen.

Leraren houden de vorderingen van uw kind dus bij. Ze beoordelen bijvoorbeeld huiswerk, proefwerken, overhoringen en werkstukken. Als u wilt weten hoe het met uw kind gaat, kunt u dit aan de leraar van uw kind vragen. U helpt de school als u regelmatig naar de vorderingen van uw kind vraagt.

Hoe wordt uw kind getoetst?

Veel scholen gebruiken toetsen om de vorderingen van de leerlingen te meten. Vaak gebruiken scholen toetsen die bij het lesmateriaal horen. Maar er zijn ook veel algemene toetsen die scholen in het hele land gebruiken. Die toetsen horen niet bij een bepaalde lesmethode of een lesboek. Scholen kunnen zo de vorderingen van uw kind vergelijken met kinderen uit het hele land. De resultaten van de algemene toetsen gebruiken scholen ook om hun onderwijs te verbeteren.

Wanneer krijgt uw kind een rapport?

Op de meeste scholen krijgt uw kind drie keer per jaar een rapport. In het rapport staan per vak of onderdeel van een vak de vorderingen van uw kind beschreven. Scholen mogen – zoals eerder gezegd – zelf bepalen hoe ze dit doen. Ze kunnen per vak een cijfer geven. Maar er zijn ook veel scholen die ‘woordrapporten’ hebben. In een woordrapport staat in woorden beschreven hoe het met uw kind gaat.

Leerlingvolgsystemen en het leerlingdossier

Het nauwkeurig onderzoeken, bijhouden en beoordelen van de vorderingen van leerlingen wordt steeds belangrijker gevonden. Veel scholen gebruiken hiervoor ‘leerlingvolgsystemen’. Scholen kunnen zo het onderwijs goed op de leerlingen afstemmen.

Alle scholen houden een leerlingadministratie of leerlingdossier bij. Daarin staan onder andere de toets- en rapportgegevens. Maar ook de uitslagen van speciale onderzoeken, een verslag van vergaderingen over uw kind of van gesprekken met u. Als de school speciale afspraken met u maakt of plannen heeft voor extra hulp, dan staat dit ook in het dossier. Ook zit er soms informatie in over de sociale en emotionele ontwikkeling van uw kind, de werkhouding of de taakaanpak. Deze informatie wordt dan vaak door de leraren op papier gezet en in het dossier gestopt.

In het leerlingdossier staat belangrijke, vertrouwelijke informatie. Daarom worden leerlingdossiers altijd veilig bewaard. Als ouder mag u het dossier van uw kind altijd inzien. U moet hiervoor een afspraak maken met de directeur van de school. Als de school het dossier van uw kind aan anderen wil laten zien, mag dit alleen als u hiervoor toestemming geeft.

Hoe bespreekt u de vorderingen van uw kind?

U wilt als ouder natuurlijk graag de vorderingen van uw kind weten. Daarom is het belangrijk om de rapporten van uw kind te bespreken met de leraar. Dit kan op verschillende manieren: in een rapportbespreking of in een afspraak met de leraar van uw kind.

In een rapportbespreking vertelt de leraar hoe het met uw kind gaat. Verder praat u over wat er goed gaat en wat er minder goed gaat. U kunt ook afspraken maken over problemen of achterstanden. Vaak kunt u hierbij ook zelf helpen.

U wilt natuurlijk graag weten hoe het gaat met het lezen, schrijven en rekenen van uw kind. Maar ook andere vorderingen en ontwikkelingen zijn belangrijk.

Bijvoorbeeld hoe het gaat met de lichamelijke ontwikkeling of het gedrag van uw kind. Al die dingen bij elkaar laten zien hoe uw kind zich ontwikkelt.

U kunt ook altijd zelf een afspraak maken met de leraar van uw kind. En soms maakt de leraar een afspraak met u. Bijvoorbeeld als er problemen zijn. In zo’n gesprek kunt u ook vertellen hoe het met uw kind thuis gaat. Bijvoorbeeld hoe uw kind zich thuis gedraagt, of het graag naar school gaat en hoe het kind zich voelt als het weer uit school komt. Als het namelijk met uw kind thuis niet zo goed gaat, gaat het op school ook vaak minder goed. Het is natuurlijk belangrijk dat de leraar dit weet.

Op sommige scholen komen de leraren ook op bezoek bij de ouders thuis. Thuis praat het vaak makkelijker. Wilt u weten of de leraren op huisbezoek komen? Vraag dit dan aan de leraar van uw kind.

Het recht op informatie

U heeft recht op bepaalde informatie over uw kind. Bijvoorbeeld informatie over hoe het gaat op school, het rapport of de informatie van de ouderavonden. De school moet u die informatie geven. Ook als u gescheiden bent en ook als u geen ouderlijk gezag meer heeft over uw kind. Dit staat in de wet (Burgerlijk Wetboek).

Als u geen wettelijk gezag over uw kind heeft, moet u wel zelf bij de schooldirecteur naar de informatie vragen. De school geeft u de informatie dus niet automatisch. De directeur mag weigeren om u de informatie te geven. Dit mag hij echter alleen als uw kind problemen krijgt als u de informatie van de school ontvangt.

Als u vindt dat u recht heeft op informatie over uw kind, maar de leraar weigert dit, dan kunt u hierover praten met de directeur van de school. Als dit niet helpt, kunt u een klacht indienen bij de klachtencommissie van de school (hierover kunt u meer lezen in hoofdstuk 7). Of u kunt uw probleem aan de rechter voorleggen.

Wanneer krijgt uw kind een eindtoets?

In het laatste jaar van de basisschool, groep 8, krijgt uw kind meestal een eindtoets. Scholen gebruiken deze toets om te bepalen welke school na de basisschool het beste bij uw kind past.

Ruim 80 procent van alle scholen in ons land gebruikt de eindtoets van het CITO (Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling). Met deze toets worden de leervorderingen van leerlingen getest. Maar er zijn ook toetsen die naar de leervorderingen én naar de motivatie en intelligentie van leerlingen kijken. Want ook dat zijn belangrijke gegevens voor de school en voor u. Voor kinderen met dyslexie heeft het CITO ook toetsen op geluidsdrager.

Wat gebeurt er verder in groep 8?

Zit uw kind in groep 8? In dat jaar geven de directeur en de leraar u advies over het onderwijs dat na de basisschool het beste bij uw kind past. Voor dit advies maken veel scholen gebruik van de resultaten van de eindtoets. Daarnaast kijkt de school bij het geven van het advies natuurlijk ook naar de jaren dat het kind op de school heeft gezeten. De leraren kennen uw kind ondertussen erg goed en weten wat uw kind wel en niet kan. Daarom overleggen de directeur en de leraar van uw kind eerst met de andere leraren voordat ze een advies geven. U krijgt het schooladvies altijd op papier. Vaak geeft de school ook nog uitleg bij het advies. Hiervoor krijgt u dan een uitnodiging voor een gesprek.

Het schooladvies heet officieel het 'onderwijskundig rapport'. Het is echter een advies. Dat betekent dat u het niet hoeft te volgen. Scholen voor voortgezet onderwijs beslissen zelf over toelating en plaatsing van leerlingen. Daarbij is het onderwijskundig rapport een belangrijk gegeven.

6

WAT ALS HET OP SCHOOL NIET ZO GOED GAAT MET UW KIND?

Dit hoofdstuk gaat over problemen met kinderen op school. Als uw kind problemen heeft, dan wilt u natuurlijk graag helpen. In dit hoofdstuk staat ook hoe u dat kunt doen. Maar ook wat de school doet.

De meeste kinderen hebben weinig of geen problemen op school. Maar soms gaat het wat minder goed. Ongeveer één op de vijf kinderen heeft extra aandacht nodig. Soms is dit voor korte tijd, maar soms heeft een kind ook langer aandacht nodig.

Wat kunt u zelf doen?

Wat kunt u zelf doen als het niet zo goed gaat met uw kind? Vaak is het belangrijk dat de leraar weet hoe het thuis met uw kind gaat. Vooral hoe uw kind zich gedraagt. U kunt de school daarbij helpen, want u weet dit vaak beter dan de leraar. Uw kind is immers meer thuis dan op school.

Als er een probleem is, kunt u dus het beste met de leraar van uw kind gaan praten. Samen kunt u uitzoeken wat het probleem precies is en hoe ernstig het is. Want het is een belangrijke taak van de school om dit uit te zoeken. Als het probleem snel gevonden wordt, kan uw kind ook snel geholpen worden. Wacht daarom niet te lang, maar bespreek een probleem zo snel mogelijk met de leraar van uw kind.

Wat doet de school?

Scholen moeten ervoor zorgen dat het onderwijs dat ze geven, past bij de ontwikkeling van uw kind. Ze gebruiken daarvoor verschillende hulpmiddelen, zoals observaties, testen, toetsen en leerlingvolgsystemen. Daarmee kunnen ze achterstanden en problemen al vroeg ontdekken en oplossen.

Als uw kind een leerprobleem heeft, kan de school uw kind bijvoorbeeld meer individueel lesgeven. Soms wordt er echter ook gewerkt in kleine groepjes van kinderen met hetzelfde niveau. Als dat niet helpt, kan uw kind speciale hulp krijgen. In dit hoofdstuk leest u meer over deze speciale hulp.

Wanneer blijft een kind zitten?

Het gebeurt niet zomaar dat een kind blijft zitten. Dit gebeurt alleen als de resultaten en de ontwikkeling van een kind opvallend achterblijven bij die van de klasgenoten. Het gebeurt ook alleen als de school geen andere oplossing voor deze leerling heeft. Soms is het dan beter dat een kind een leerjaar nog eens overdoet. Bijvoorbeeld als het kind nog erg jong en speels is. Niet iedere school denkt overigens hetzelfde over zittenblijven. Daarom is het belangrijk dat u hierover met de school praat, zodat u weet hoe de school omgaat met zittenblijven.

Extra hulp

Vaak kan de eigen leraar uw kind meer aandacht geven. Maar sommige scholen hebben daar speciale leraren voor in dienst. Deze leraren heten remedial teachers en hebben een speciale opleiding gehad. Ze kunnen uw kind extra hulp en begeleiding geven.

Er zijn ook scholen die van de overheid meer geld krijgen om leerlingen extra hulp te geven. Op die scholen zitten vaak kinderen die door hun sociale, economische of culturele omstandigheden extra hulp nodig hebben. De gemeente heeft dan ook een belangrijke taak, bijvoorbeeld door te zorgen voor voorschoolse educatie en schakelklassen. VVE is Voor- en Vroegschoolse Educatie. Dit onderwijs is voor kinderen van 2 tot en met 5 jaar. Ze zijn dan op een speelse manier bezig met het leren van woorden en het gebruiken van taal. Voorschoolse educatie wordt gegeven op de peuterspeelzaal of op een kinderdagverblijf. Vroegschoolse educatie wordt gegeven in de groepen 1 en 2 van de basisschool.

Schakelklassen zijn klassen voor kinderen met hele grote achterstanden. Deze kinderen krijgen een heel schooljaar les in speciale klassen. Ook deze kinderen krijgen vooral extra Nederlandse les.

Soms kan de school uw kind niet helpen. Op dat moment kunnen andere instellingen in de gemeente uw kind hulp geven. Dit zijn bijvoorbeeld jeugdwelzijnsinstellingen, medische kinderdagverblijven of de RIAGG (Regionale Instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg). Scholen werken vaak met deze instellingen samen. Ook de gemeente speelt hierin een belangrijke rol. Zo kan uw kind extra hulp krijgen als dat nodig is.

Zorg- en Adviesteams (ZAT's)

Scholen krijgen steeds meer te maken met zorgleerlingen. Het kan hierbij gaan om kinderen met gedrags- ontwikkelings- of leerproblemen, maar ook om kinderen die het thuis minder goed hebben en daardoor in de problemen komen. Om al deze kinderen optimale zorg te kunnen bieden, is samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg nodig. Kinderen brengen immers veel uren op school door. Als zij extra zorg of hulp - verlening nodig hebben, wordt dit hier vaak als eerste gesignaleerd. Korte lijnen tussen scholen en professionals uit de jeugdhulpverlening zijn dan belangrijk. Zo kan er snel passende hulp worden geboden. Door snel goede hulp te bieden, kan ook worden voorkomen dat jongeren met problemen voortijdig de school verlaten.

Scholen en jeugdzorg werken al steeds meer en beter samen in Zorg- en Adviesteams (ZAT's). Dit zijn teams waarin scholen en professionals uit de jeugdhulpverlening samenkomen en bespreken welke aanpak het meest geschikt is voor leerlingen met problemen. De ZAT's beoordelen signalen van school snel en vakkundig. Zij schakelen zo snel mogelijk de juiste hulp en ondersteuning in voor het kind of de jongere, zijn ouders en

docenten. Het kabinet streeft ernaar dat elke school in het primair onderwijs, maar ook in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs toegang heeft tot een goedwerkend ZAT.

De schoolbegeleidingsdienst

Als er heel grote leerproblemen of -achterstanden zijn, is het vaak moeilijk een oorzaak te vinden. Daarom laat de school soms een onderzoek doen door een deskundige van buiten de school. Bijvoorbeeld door een psycholoog of een pedagoog van een schoolbegeleidingsdienst. De school vraagt altijd eerst toestemming aan de ouders. Ouders kunnen trouwens ook zelf hun kind laten testen door de schoolbegeleidingsdienst. Zij moeten hiervoor wel betalen.

Overal in het land zijn schoolbegeleidingsdiensten. Die dienst helpt scholen bij het oplossen van onderwijsproblemen. Wilt u meer weten over het werk van de schoolbegeleidingsdienst? Vraag dit dan aan de school of aan de dienst in uw regio. Wanneer moet een kind toch naar een andere school? Als uw kind problemen heeft, kan de 'gewone' basisschool veel voor u en uw kind doen. Maar soms is een school voor speciaal basisonderwijs toch beter. Die scholen hebben kleinere groepen en de leraren hebben meer kennis over leer- en gedragsproblemen. Zij kunnen uw kind beter helpen dan leraren op een 'gewone' basisschool. Basisscholen en de scholen voor speciaal basisonderwijs werken samen. Hierdoor kunnen zoveel mogelijk kinderen op een 'gewone' basisschool blijven. De school probeert dus altijd eerst uw kind op de eigen school te helpen. Maar soms lukt dat niet. Als blijkt dat het voor uw kind toch beter is om naar het speciaal basisonderwijs te gaan, dan helpt de basisschool u altijd. De school geeft u informatie en begeleidt u en uw kind.

De scholen voor speciaal basisonderwijs werken samen met een aantal basisscholen. Daarnaast zijn er ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (V)SO.

Weer Samen Naar School (WSNS)

De overheid zorgt ervoor dat basisscholen steeds meer samenwerken met scholen voor speciaal basisonderwijs. Deze aanpak heet 'Weer samen naar school'. 'Weer samen naar school' is een samenwerkingsverband tussen basisscholen en scholen voor speciaal basisonderwijs. Door samen te werken, kunnen scholen kinderen met problemen goed helpen. Dat is belangrijk voor kinderen die moeilijk leren of gedrags- en opvoedingsproblemen hebben. Maar ook voor kinderen met dyslexie, ADHD of bepaalde vormen van autisme. Daarnaast kunnen ook hoogbegaafde kinderen speciale aandacht nodig hebben. Elk samenwerkingsverband krijgt geld van de overheid om kinderen met speciale behoeften te begeleiden. Hoe de scholen dit geld verdelen, staat in het zorgplan van de samenwerkende scholen. Met het geld dat de scholen krijgen, kunnen leraren uit het speciaal basisonderwijs kinderen in het basisonderwijs helpen. Deze kinderen hoeven dan niet naar een andere school. Van het geld kunnen scholen ook hulpklassen of remedial teachers betalen.

Scholen voor speciaal onderwijs

Naast scholen voor speciaal basisonderwijs zijn er ook scholen of instellingen voor speciaal onderwijs. Er zijn verschillende scholen voor speciaal onderwijs:

- scholen voor blinde en slechtziende kinderen;
- scholen voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met andere communicatieproblemen;
- scholen voor kinderen met een lichamelijk en/of verstandelijke beperking en kinderen die lang ziek zijn; en
- scholen voor kinderen met gedragsproblemen.

‘De Rugzak’ of leerlinggebonden financiering

Kinderen die extra zorg nodig hebben zijn niet vanzelfsprekend aangewezen op een school voor speciaal onderwijs. Een kind met een handicap of een andere zorgbehoefte kan als de ouders dat wensen vaak ook naar een gewone basisschool. Omdat er op de gewone school wel meer tijd voor de begeleiding van zo’n leerling moet zijn, kan de school voor zo’n leerling een extra budget aanvragen. Dit kan als de leerling een indicatie voor speciaal onderwijs heeft. Dit extra geld dat de school krijgt heet de ‘leerlinggebonden financiering’ of ‘de rugzak’. Hiermee kan een school bijvoorbeeld extra ondersteuning betalen om het onderwijs mogelijk te maken voor de leerling met een extra zorgbehoefte. Een gedeelte van het geld wordt ook gebruikt voor extra begeleiding zowel van de school als van de leerling door een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs.

Hoe vraagt u ‘leerlinggebonden financiering’ of een ‘rugzak’ aan?

Wilt u voor uw kind een indicatie aanvragen voor (voortgezet) speciaal onderwijs of de rugzak, dan kunt u uw kind aanmelden bij het Regionaal Expertisecentrum (REC) in de regio waar uw kind woont en die het cluster vertegenwoordigt dat overeenkomt met de problematiek van uw kind.

Het REC helpt u informatie te verzamelen over uw kind. Deze informatie komt in een dossier dat u nodig heeft voor de Commissie voor de Indiciestelling (CvI). Deze commissie bepaalt aan de hand van landelijke criteria of uw kind in aanmerking komt voor een indicatie voor (voortgezet) speciaal onderwijs of, als u daarvoor kiest voor een leerlinggebonden financiering en dus extra middelen voor de reguliere school om het onderwijs aan uw kind te verzorgen.

Als u al een compleet dossier over uw kind heeft, hoeft u niet naar het REC. U kunt uw kind dan direct aanmelden bij de CvI.

Bij het REC kunt u een aanvraagformulier vragen. Informatie over een REC bij u in de buurt of over de aanmelding bij de CvI kunt u vinden op www.wec-raad.nl.

Hulp bij het zoeken naar een school

Soms is het moeilijk om een basisschool te vinden waar uw kind met zijn of haar handicap, ziekte of stoornis terecht kan. In principe kan het REC u hierbij helpen. Kunt u met behulp van het REC geen geschikte school vinden die uw kind wil toelaten, vraag dan de hulp van een onderwijsconsulent. Deze hulp is gratis. Informatie kunt u vinden op de website www.onderwijsconsulenten.nl. Als een school uw kind weigert, kunt u schriftelijk bezwaar maken bij het schoolbestuur. Het schoolbestuur moet dan advies vragen aan de ACTB (Adviescommissie Toelating en Begeleiding). De ACTB onderzoekt of de school zich voldoende heeft ingespannen om uit te zoeken of zij het onderwijs voor uw kind kunnen verzorgen. Per 1 augustus 2009 wordt de ACTB opgeheven. Op die datum treedt de Wet gelijke behandeling voor chronisch zieken en gehandicapten in werking voor het gehele onderwijs. Wanneer u vanaf 1 augustus 2009 meent dat uw kind ongelijk wordt behandeld, kunt u zich wenden tot de Commissie Gelijke Behandeling in Utrecht. U kunt ook gebruik maken van de diensten van MEE. MEE is een landelijke organisatie die in elke regio werkzaam is en ouders kan ondersteunen bij het zoeken naar de juiste zorg en naar passend onderwijs voor uw kind met een beperking of chronische ziekte. Meer informatie vindt u op: www.mee.nl.

Wilt u meer weten over leerlinggebonden financiering?

Kijk dan op één van de volgende websites: www.50tien.nl, www.oudersenrugzak.nl of www.onderwijsconsulenten.nl. De adressen en telefoonnummers van al deze organisaties staan achter in deze gids.

HOE WERKT EEN BASISSCHOOL?

Uw kind gaat naar de basisschool. Maar... wat is dat eigenlijk precies? En: hoe werkt een basisschool eigenlijk? Wie betaalt de school? Wie werken er? Zomaar een paar van de vragen die in dit hoofdstuk worden beantwoord.

Wie betaalt de school?

Het onderwijs wordt in ons land betaald van het belastinggeld. Eigenlijk betaalt iedere Nederlander dus mee aan het onderwijs van uw kind. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap betaalt voor iedere leerling op de basisschool ongeveer € 4.600,- per jaar. Een leerling op een school voor speciaal basisonderwijs kost ongeveer € 9.200,- per jaar en een leerling op een school voor speciaal onderwijs kost ongeveer € 20.100,- per jaar (dit is inclusief het voortgezet onderwijs).

Hoe meer leerlingen een school heeft, hoe meer geld de school van de overheid krijgt. Maar de overheid houdt niet alleen rekening met het aantal leerlingen. Ook de achtergrond van de leerlingen is belangrijk. Op basis van de opleiding van de ouders kunnen scholen extra geld krijgen voor hun leerlingen. Daarom vragen scholen ook naar deze informatie als u uw kind inschrijft.

Het persoonsgebonden nummer (PGN) of onderwijsnummer

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werkt samen met de organisaties voor bestuur en management in het onderwijs aan de invoering van het persoonsgebonden nummer (PGN) in het onderwijs. Dit wordt ook wel het onderwijsnummer genoemd. Met dit nummer kunnen de overheid en de scholen gegevens uitwisselen die nodig zijn voor het uitkeren van overheidsgeld aan de scholen. Wettelijk is vastgelegd voor welke doelen en onder welke voorwaarden dit persoons-

Hakan (39):

'Ik had het niet van mezelf verwacht, zo eerlijk moet ik ook zijn, maar sinds kort lees ik af en toe een ochtend voor op de school van mijn kinderen. Eigenlijk kwam ik er per ongeluk mee in aanraking. Ik ben namelijk altijd op dinsdag vrij en haal Özlem en Ayse dan op. Een keer raakte ik in gesprek met de juf van Özlem en zij vertelde mij dat ze nog voorleesouders zochten. Voor ik het wist, zei ik dat ik dat wel wilde doen. En ik moet zeggen: het is erg leuk! Bovendien merk ik dat Özlem en Ayse het erg leuk vinden dat papa op school voorleest. Laatst zei Ayse vol trots: mijn papa is een voorleesmoeder. Dat vond ik wel erg grappig.'

gebonden nummer gebruikt wordt. Het nummer is hetzelfde als het sofinummer. De nieuwe naam van het sofinummer is burgerservicenummer (BSN). In 2006 zijn de scholen begonnen met het opnemen van dit nummer in hun leerlingadministratie.

Als u uw kind inschrijft op een school, vraagt de school om het burgerservicenummer (sofinummer) van uw kind. Elk kind in Nederland krijgt bij de inschrijving in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA) een burgerservicenummer (BSN). Dit gebeurt meteen na de geboorte, of als iemand als immigrant naar Nederland komt en in de GBA wordt ingeschreven. Het sofinummer van iedereen die al staat ingeschreven in de GBA is automatisch omgezet in een BSN. Het burgerservicenummer staat ook op de zorgpas en zorgpolis van uw zorgverzekering. Ook als uw kind al ingeschreven staat bij de school, kan de school u vragen naar het BSN (sofinummer) van uw kind.

Heeft uw kind geen burgerservicenummer (sofinummer)? Dan wordt een persoonsgebonden nummer (onderwijsnummer) aangemaakt door de Informatie Beheer Groep (IB-Groep).

De IB-Groep gaat eerst na of uw kind is opgenomen in de GBA. Pas als blijkt dat uw kind echt geen sofinummer (BSN) heeft, krijgt uw kind een onderwijsnummer van de IB-Groep. Dit nummer is niet te onderscheiden van een gewoon BSN (sofinummer).

Met andere woorden: kinderen zonder BSN (sofinummer) zijn niet anders dan kinderen die wel een burgerservicenummer hebben.

De Wet bescherming persoonsgegevens geldt ook voor de informatie die de school over uw kind verzamelt.

De informatie over leerlingen is dus niet zomaar toegankelijk. Voor meer informatie kunt u terecht bij de school van uw kind. U kunt ook kijken op de website www.pgnpo.nl of www.bron.nl.

Wie werken er op een school?

U krijgt op de school te maken met veel verschillende medewerkers. Elke klas of groep heeft een eigen leraar, die les geeft aan de klas. Soms heeft een klas twee leraren, omdat ze allebei in deeltijd werken. Er zijn ook scholen die speciale vakleraren hebben. Deze leraren geven les in een bepaald vak, bijvoorbeeld gymnastiek, muziek of tekenen. De vakleraren geven les aan verschillende klassen.

Leraren hebben regelmatig teamvergaderingen. Daarin bespreken ze het beleid van de school of praten ze over de vorderingen van de leerlingen. Soms komen er mensen van buiten de school, zoals psychologen, pedagogen, maatschappelijk werkers, schoolartsen en onderwijsbegeleiders. Deze deskundigen geven informatie, advies en begeleiding aan het personeel van de school. Het gebeurt steeds vaker dat leraren tijdens de les hulp krijgen. Hiervoor hebben scholen onderwijsassistenten, klassenassistenten of lerarenondersteuners in dienst. Zij werken vooral in de lagere groepen en helpen de leraar met allerlei taken. Op een aantal scholen werken ook remedial teachers en interne begeleiders. Zij helpen kinderen die extra hulp nodig hebben, bij bijvoorbeeld lezen, taal of rekenen. De interne begeleiders hebben veel kennis over leer- en gedragsproblemen. Ze helpen leraren ook met het bedenken van oplossingen voor deze problemen.

Elke school heeft een directeur, die de school leidt. Op kleine scholen geeft de directeur vaak ook zelf les. Op grote scholen meestal niet. Vaak hebben grote scholen ook een adjunct-directeur die de directeur helpt bij het leiden van de school. Soms werken er op een school ook mensen die geen les geven. Dat zijn bijvoorbeeld een conciërge of een administratief medewerker.

Kunnen ouders helpen op school?

Ja. Op veel scholen helpen ook de ouders mee. Hiervoor is de directeur of een leraar verantwoordelijk. Ouders helpen

bijvoorbeeld bij de leeslessen of gaan mee naar de zwemles. Vaak gaan ze ook mee op schoolreisje of helpen bij andere uitstapjes. Ook bij het overblijven of de voor- en naschoolse opvang helpen ouders mee.

Scholen gebruiken de hulp van ouders op verschillende manieren. Als de school uw hulp wil inroepen, laat ze dat u weten. Maar als u wilt helpen, kunt u dit ook altijd aan de school laten weten.

Wat staat er in de schoolgids?

Elke school heeft een schoolgids. Daarin staat alle belangrijke informatie over de school. Bijvoorbeeld over de doelen van de school en de resultaten. Maar ook waaraan de school het geld uitgeeft dat ze van de overheid krijgt. Zo krijgt de school voor jonge kinderen meer geld dan voor oudere kinderen. De school gebruikt dit geld vaak voor het betalen van extra leraren, maar ook voor extra hulp aan kinderen met leerproblemen en gedragsproblemen. Informatie over die hulp staat ook in de schoolgids.

Verder staat er in de schoolgids van de school van uw kind informatie over de ouderbijdrage en de rechten en plichten van ouders en leerlingen.

Het schoolplan

Naast de schoolgids maken alle scholen ook een schoolplan. In dat plan staat hoe de school de komende vier jaar het onderwijs wil verbeteren. Scholen moeten hun kwaliteit ook regelmatig toetsen. De informatie uit die toets is de basis voor het schoolplan.

De ouders in de medezeggenschapsraad moeten het schoolplan goedkeuren. Dit betekent dat ouders veel invloed hebben op de kwaliteit van de school. Vervolgens wordt het plan door

het schoolbestuur vastgesteld. Verderop in dit hoofdstuk staat meer informatie over de medezeggenschapsraad.

Wat zijn de kerndoelen van het basisonderwijs?

De overheid wil graag dat alle kinderen aan het eind van de basisschool bepaalde dingen kennen en kunnen. Om dit te bereiken heeft de overheid kerndoelen opgesteld. Kerndoelen geven per vak aan wat de school uw kind moet leren. We geven hiervan twee voorbeelden.

- Een kerndoel van rekenen/wiskunde: 'De leerlingen leren de basisbewerkingen met gehele getallen in elk geval tot 100 snel uit het hoofd uitvoeren, waarbij optellen en aftrekken tot 20 en de tafels van buiten gekend zijn.'
- Een kerndoel van oriëntatie op jezelf en de wereld: 'De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en de anderen.'

Wilt u alle kerndoelen nalezen? Kijkt u dan op:
www.kerndoelen.kennisnet.nl

De groepsindeling

Scholen moeten zich houden aan de Wet op het primair onderwijs. Daarin staat bijvoorbeeld dat alle kinderen minimaal acht jaar naar de basisschool moeten gaan. Maar in die wet staat niet hoe een school uw kind onderwijs moet geven. Dat mag een school zelf bepalen. En elke school doet dat op een eigen manier. Een voorbeeld hiervan is de indeling van de groepen. De meeste scholen hebben leeftijdsgroepen: kinderen met dezelfde leeftijd zitten in dezelfde groep. Er zijn dan in totaal acht groepen. Kinderen beginnen in groep 1. Als alles goed gaat, gaat een kind elk jaar naar een hogere groep. Er zijn echter ook scholen die juist kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar in een groep zetten. En er zijn ook scholen die wisselende groepen maken en kinderen bij elkaar zetten die

even ver met leren zijn. De scholen die op deze manier de groepen samenstellen, kijken ieder jaar opnieuw in welke groep een kind het beste past.

Ook scholen die met leeftijdsgroepen werken (het klassikale systeem) houden rekening met de verschillen tussen leerlingen. Het ene kind leert nu eenmaal sneller dan het andere.

Wie houdt toezicht op de scholen?

De Tweede Kamer stelt wetten en regels vast voor het onderwijs. Bijvoorbeeld over de kwaliteit van het onderwijs, maar ook over de leerplicht. De overheid controleert of scholen zich aan deze regels en wetten houden. Dat doet ze op twee manieren. Een ambtenaar van de gemeente controleert de leerplicht en de onderwijsinspectie controleert of scholen zich houden aan de eisen voor de kwaliteit van het onderwijs.

De onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie houdt toezicht op de kwaliteit en de inrichting van het onderwijs op de scholen. Dat doet de inspectie door op bezoek te gaan bij de scholen. Een inspecteur schrijft daarna een rapport over de kwaliteit van de school. Wilt u meer weten over de onderwijsinspectie of wilt u de schoolrapporten bekijken? Kijk dan op de website van de inspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

Hoe zorgt de school voor veiligheid?

Elke school is anders en heeft een eigen sfeer. Met een eigen sfeer bedoelen we de uitstraling, de omgeving en het gebouw van de school. Maar ook de manier waarop de leraren en de leerlingen op school met elkaar omgaan. Uw kind leert en ontwikkelt zich beter als het met plezier naar school gaat. Het is ook belangrijk dat uw kind zich veilig voelt op school. Niet alleen in de klas, maar ook in de rest van het gebouw en op het schoolplein. En zelfs op weg van huis naar school.

Veiligheid is niet alleen een taak van de school. Maar de school speelt hier wel een belangrijke rol in. Daarom moet de school een plan opstellen voor veiligheid, gezondheid en milieu. Dat staat in de Arbo-wet (Arbeidsomstandighedenwet) en de Wet op het primair onderwijs (WPO). Het gaat hierbij niet alleen om de veiligheid van de lokalen, de verlichting, de stoelen, maar ook om bescherming tegen pesten, bedreiging, seksuele intimidatie, geweld en discriminatie. In het veiligheidsplan van de school staan hier afspraken over. Ook staan er in het plan afspraken over een vertrouwenspersoon en de klachten - procedure. Verderop in dit hoofdstuk kunt u hierover meer lezen.

Wat kunt u zelf doen voor de veiligheid op school?

Het is voor u belangrijk om te weten hoe de school zorgt voor een veilig schoolklimaat. De school moet u hierover informatie geven. Maar u kunt ook zelf een actieve rol spelen, bijvoorbeeld door lid te zijn van de ouderraad of de medezeggenschapsraad. Of door onveilige situaties aan deze raden te melden. Op veel scholen hebben de raden afspraken gemaakt met het bestuur van de school, bijvoorbeeld over pesten. Deze afspraken staan beschreven in een pestprotocol. In dat protocol staat hoe pesten voorkomen kan worden.

Voor leerlingen met klachten en vragen over hun school is er een website: www.pestweb.nl. Ze kunnen ook gratis bellen met het telefoonnummer van het pestweb: 0800-2828280. Dit kan van maandag tot en met vrijdag tussen 14.00 en 17.00 uur.

Wat doet de gemeente voor veiligheid op school?

Niet alleen de school en de ouders zorgen voor veiligheid op school. Ook de gemeente maakt hierover afspraken, bijvoorbeeld met de wijkpolitie, het buurthuis en het jongerenwerk. Maar de gemeente zorgt ook voor een veilige buurt. Bijvoorbeeld door goede straatverlichting, verkeersdrempels, enzovoort.

Er zijn ook verkeersprojecten waarin ouders kunnen meehelpen aan de veiligheid rond de school. Een voorbeeld hiervan is het project 'verkeersouders' van Veilig Verkeer Nederland. Binnen dit project organiseren 'verkeersouders' op scholen verkeersprojecten. Ook de veiligheid tijdens schoolreisjes is erg belangrijk. Vraag de school wat zij aan veiligheid doet. Ouders hoeven natuurlijk niet te wachten totdat de gemeente of de school iets doet aan onveilige situaties.

Via de ouderraad of medezeggenschapsraad kunnen zij de school vragen iets aan deze situaties te doen.

Landelijk Informatiecentrum voor ouders: 5010

Heeft u vragen over het onderwijs? Dan kunt u terecht bij het landelijk informatiecentrum voor ouders: 5010. Dit is een adviespunt voor ouders, waarin vier landelijke ouderorganisaties samenwerken met Balans en de Chronisch Zieken- en Gehandicaptenraad.

U kunt het informatiecentrum op werkdagen bellen tussen 10.00 en 15.00 uur. Het gratis telefoonnummer is: 08005010. Maar u kunt ook vragen stellen per e-mail. Kijk hiervoor op de website: www.50tien.nl.

Waar kunt u een klacht melden?

Heeft u een klacht over de gang van zaken op school? Meld deze bij de leraar van uw kind of bij de directeur. Als dat niet helpt, kunt u gaan praten met het schoolbestuur. Uw klacht kan meestal op die manier worden opgelost. Lukt dit niet, dan kunt u met uw klacht naar de klachtencommissie. Hoe dat werkt staat in de schoolgids.

Wat doet de vertrouwenspersoon?

Veel scholen hebben een vertrouwenspersoon, die u kan helpen bij een klacht. Deze persoon heeft verschillende taken.

Bijvoorbeeld het helpen van ouders en kinderen die een klacht hebben over de school, over seksuele intimidatie of over lichamelijk of psychisch geweld binnen de school. Voor deze klachten zijn er ook speciale vertrouwenspersonen van de onderwijsinspectie. Hun gegevens vindt u achterin deze gids.

Met een klacht over seksuele intimidatie kunt u ook naar de klachtencommissie gaan. Die behandelt uw klacht en geeft het bestuur van de school advies over wat er verder moet gebeuren. Bij een zedenmisdrijf is het minder zinvol om naar een klachtencommissie te gaan. Als het bestuur denkt dat er door iemand die voor de school werkt een zedenmisdrijf is gepleegd tegenover een leerling, dan meldt het bestuur dit zo snel mogelijk bij de vertrouwensinspecteur. In overleg met de inspecteur doet het bestuur ook zo snel mogelijk aangifte bij de politie.

Waarvoor is de klachtencommissie?

Elke school moet zorgen voor een klachtencommissie. Bij deze klachtencommissie kunt u klachten over de school melden. De klachtencommissie heeft een voorzitter en minimaal twee leden. De voorzitter mag geen lid zijn van het bestuur van de school of bij of voor het bestuur werken. De persoon waarover geklaagd wordt, mag natuurlijk niet deelnemen aan de behandeling van de klacht. De klachtencommissie werkt vaak landelijk of per regio. Maar de school kan ook een eigen klachtencommissie instellen. In de schoolgids staat bij welke commissie u uw klacht kunt melden en wat er daarna gebeurt.

Met uw klacht naar de klachtencommissie

Als de school uw klacht niet kan oplossen, kunt u naar de klachtencommissie. Maar u kunt uw klacht ook direct aan deze commissie melden. Als u dat doet, moet u dit wel bij de school melden. Dat is niet alleen netjes, maar ook verstandig. U geeft de school zo de mogelijkheid de klacht op te lossen.

U heeft een klacht gemeld aan de commissie. En dan? Vaak stuurt de commissie u dan een reglement. Hierin kunt u lezen wat er verder gebeurt. U mag uw klacht bijvoorbeeld toelichten. U kunt hiervoor ook hulp vragen aan bijvoorbeeld de vertrouwenspersoon. Want dit is vaak erg (in)spannend. Daarna hoort u van de commissie wat zij van uw klacht vinden.

Vaak geeft de commissie dan ook een advies aan het bestuur van de school over de oplossing van uw klacht. Het bestuur moet in principe binnen vier weken melden wat zij van het advies vindt en wat ze gaat doen. De klachtencommissie geeft dus een advies aan het bestuur. Dit is een snelle, makkelijke en goedkope manier om de klacht op te lossen. Maar het bestuur is niet verplicht het advies te volgen. Als u dit wel wilt, dan moet u met uw klacht naar de rechter.

Wanneer wordt een kind van school gestuurd?

Heel soms gebeurt het dat een kind van school wordt gestuurd. Dit kan tijdelijk zijn (dit heet: schorsing) of definitief (dit heet: verwijdering). Dit gebeurt alleen als het kind zich heel slecht gedraagt.

Het bestuur van de school neemt hierover dan een beslissing. Maar eerst praat het bestuur met de leraar en de ouders. Ouders kunnen het oneens zijn met het bestuur. Ze moeten dit dan schriftelijk aan de school melden.

De school moet hier binnen vier weken schriftelijk op reageren. Daarna kunnen ouders eventueel nog naar een rechter.

Als een kind wordt weggestuurd, moet het bestuur binnen acht weken een andere school voor het kind proberen te vinden. Op het moment dat het bestuur een nieuwe school heeft gevonden, mag het kind definitief niet meer op de oude school komen. Is er na acht weken nog geen nieuwe school gevonden? Ook dan mag de school het kind definitief van school sturen. De school moet in zo'n geval wel kunnen bewijzen dat er echt naar een andere school is gezocht.

Anne-Marie (29):

'Tja, waarom ga je in de ouderraad? Daar vraag je me wat. Ik weet niet of het echt een heel bewuste keuze was. Ik wilde wel meer betrokken raken bij de school van mijn zoontje. Ik geloof dat iemand mij toen vroeg of ik in de ouderraad wilde. Ik moet zeggen dat het wel goed voelt. Je hoort veel meer over de school en sinds die tijd voel ik me ook meer thuis op de school. Ik ben ook meer gaan nadenken over wat ik goed en slecht vind aan de school. Minder belangrijk, maar wel mooi meegenomen, is dat ik nu ook leuk contact heb met andere ouders.'

Waarom is het belangrijk dat u meedenkt en meebeslist over de school?

Meedenken en meebeslissen over de school van uw kind is belangrijk. Maar waarom? Als u een goed contact heeft met de school, is dat goed voor uw kind. U weet hierdoor wat er op de school gebeurt en u kunt daar met uw kind over praten. Vaak leert uw kind hierdoor ook beter en heeft het minder problemen.

Er zijn veel verschillende manieren waarop u kunt meedenken en meebeslissen over de school van uw kind.

Ook als u hiervoor maar weinig tijd heeft. Niet elke ouder kan bijvoorbeeld lid zijn van de ouderraad, maar u kunt ook op een andere manier bij de school betrokken zijn.

Veel scholen vragen de ouders wat ze van de school vinden en hoe ze willen meedenken en meehelpen. Scholen zijn verplicht om de ouders te vragen naar hun mening over de schooltijden en over voorstellen voor het regelen van buitenschoolse opvang. Ook organiseert de school avonden voor ouders.

De meeste scholen hebben één keer per jaar een ouderavond. Ze bespreken dan een thema, of praten over de kwaliteit van de school. Wilt u hier meer over weten? Vraag hier dan naar bij de school of op de site van de landelijke ouderorganisaties.

Hoe kunt u de school meebesturen?

Bij sommige scholen kunt u lid worden van het bestuur. Dan kunt u zelf als bestuurder beslissen over de school. U kunt ook via de medezeggenschapsraad meebeslissen over de organisatie en de inrichting van de school en de lessen. Er zijn ook schoolbesturen die daarnaast rechtstreeks aan ouders vragen om mee te denken over de organisatie en het onderwijs van de school. Dat heet een ouderenquête.

Wat doet de medezeggenschapsraad?

Elke basisschool heeft een medezeggenschapsraad. Dit is verplicht en staat in de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). De medezeggenschapsraad overlegt met de directie en het schoolbestuur over belangrijke schoolzaken. De schooldirectie – die meestal optreedt namens het schoolbestuur – is daarbij verplicht om de medezeggenschapsraad goed te informeren. Bijvoorbeeld over de verdeling van het geld en de gebouwen, de schooltijden, de vakanties en vrije dagen, de lesmethodes, de ouderbijdrage, de verbetering van het onderwijs en de manier waarop ouders kunnen meehelpen bij het onderwijs en andere activiteiten.

De medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad heeft twee soorten rechten: het instemmingsrecht en het adviesrecht. Deze rechten zijn beschreven in het reglement van de medezeggenschapsraad. In deze raad zitten ouders en personeel van de school.

Naast gezamenlijke bevoegdheden, hebben ouders een eigen instemmingsrecht bij beslissingen die voor hen in het bijzonder belangrijk zijn, zoals de ouderbijdrage, de vaststelling van de schooltijden of de regeling van het overblijven. Samen met het personeel hebben ze instemming bij beslissingen over onder meer het schoolplan, de onderwijskundige doelstellingen of plannen om samen te gaan met een andere school of schoolbestuur (fusieplannen).

Soms moeten de directie en het bestuur advies vragen aan de medezeggenschapsraad. Bijvoorbeeld over het voorgenomen beleid op het gebied van financiën, aanmelding en toelating van nieuwe leerlingen, of het ontslaan of aannemen van de schoolleiding. Over deze zaken heeft de medezeggenschapsraad adviesrecht. Dat betekent dat ze advies geven aan het bestuur en de directie.

Wilt u meer weten over de medezeggenschapsraad? U kunt hierover informatie krijgen bij de landelijke organisaties voor ouders in het onderwijs. Adressen en telefoonnummers van deze organisaties staan achter in deze gids.

Wat doet de ouderraad?

Veel scholen hebben een ouderraad of een oudercommissie. Deze bestaat uit ouders en zorgt vaak voor de organisatie van activiteiten zoals Sinterklaas en feestdagen. Zij kunnen ook advies geven aan de medezeggenschapsraad. Wilt u hier meer over weten? Dan kunt u met uw vragen terecht bij de school of de ouderraad zelf.

A photograph of a person with blonde hair, seen from behind, wearing a black puffer jacket and sitting on a red chair. The background is a blurred crowd of people.

BIJLAGEN

Belangrijke adressen en
telefoonnummers

Lijst met vragen

Trefwoorden

Belangrijke adressen en telefoonnummers

Als u vragen heeft, kunt u gebruik maken van deze adressenlijst. U kunt natuurlijk ook contact opnemen met de school. Daarnaast kunt u voor vragen op werkdagen tussen 10.00-15.00 uur terecht op het gratis telefoonnummer 0800 - 5010 van het landelijk informatiecentrum voor ouders. Voor meer informatie kunt u ook de website raadplegen: www.50tien.nl.

I Landelijke organisaties van/voor ouders

Bijzonder onderwijs op algemene grondslag

Landelijke Oudervereniging voor Bijzonder Onderwijs op algemene grondslag (LOBO)
Laan van N.O. Indië 277b, 2593 BS Den Haag
070 - 385 08 66
www.lobo.nl info@lobo.nl

Katholiek onderwijs Nederlandse

Katholieke Vereniging van Ouders (NKO)
Postbus 97805, 2509 GE Den Haag
070 - 328 28 82
www.nko.nl nko@nko.nl

Openbaar onderwijs Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO)

Postbus 60182, 1320 AE Almere
036 - 533 15 00
www.voo.nl voo@voo.nl

Protestants-christelijk onderwijs Ouders en COO

Postbus 125, 3970 AC Driebergen
0343 - 51 34 34
www.ouders.net info@ouders.net

Landelijk Informatiecentrum voor ouders

5010 0800-5010
www.50tien.nl

II Adressen en telefoonnummers voor ouders die meer willen weten over:

Dalton-scholen

Nederlandse Dalton Vereniging Bezuidenhoutseweg 251-253, 2594 AM Den Haag
070 - 331 52 81
www.dalton.nl
bestuursbureau@dalton.nl

Freinet-scholen

De Freinetbeweging
Vlintweg 7, 7872 RE Valthe
0591 - 51 43 82
www.freinet.nl info@freinet.nl

Gereformeerde scholen

Consent Besturenorganisatie Landelijk Verband van Gereformeerde Schoolverenigingen
Postbus 166, 8000 AD Zwolle
038 - 423 10 40
www.lvgs.nl info@lvgs.nl

Reformatrische scholen

Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs
Postbus 5, 2980 AA Ridderkerk
0180 - 44 26 75
www.vgs.nl secretariaat@VGS.nl

Hindoeïstische scholen

Stichting Hindoe-onderwijs
Postbus 53104, 2505 CC Den Haag
070 - 365 6900
070 - 364 91 24

Islamitische scholen ISBO

Islamitische scholen Besturen Organisatie
Postbus 1466, 3800 BL Amersfoort
033 - 454 67 66
info@deisbo.nl

Jenaplan-scholen NJpV,

Nederlandse Jenaplan Vereniging
Postbus 4089, 7200 BB Zutphen
0575 - 57 18 68
www.jenaplan.nl info@jenaplan.nl

Montessori-scholen

Nederlandse Montessori Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253, 2594 AM Den Haag
070 - 331 52 82
www.montessori.nl
montessori.nmv@wispa.nl

Nutsscholen

Maatschappij tot Nut van het Algemeen
Jan Nieuwenhuyzenplein 9, 1135 WT Edam
0299 - 37 11 60 0299
www.nutalgemeen.nl
secretariaat@nutalgemeen.nl

Vrijescholen

Ouderinformatiepunt van de Vereniging Bond van Vrijescholen
Hoofdstraat 14b, 3972 LA Driebergen
0343 - 5240 90
www.vrijescholen.nl

Expertisecentrum voor Ervarings Gericht Onderwijs Nederland

Aakantstraat 2, 5473 HX Heeswijk-Dinther
0413 - 29 39 08
www.ervaringsgerichtonderwijs.nl
info@marcelvanherpen.nl

Academie voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Lodewijk Pincoffsweg 145, 3071 AS Rotterdam
06- 31 32 17 17
(donderdag van 09.00-12.00 uur)
www.ogo-academie.nl
ogo-academie@hetnet.nl

Onderwijsvernieuwing algemeen

Stichting Netwerk Samenwerkingsverband van Organisaties van Onderwijsvernieuwers (SOVO)
Vlintweg 7, 7872 RE Valthe
0591 - 51 43 82
www.vernieuwingsonderwijs.nl
info@vernieuwingsonderwijs.nl

III Adressen en telefoonnummers voor ouders die meer willen weten over onderwijs aan:

Kinderen met ontwikkelings-, gedrags- en leerstoornissen

Balans, Landelijke vereniging voor kinderen met ontwikkelings-, gedrags-, en leerproblemen waaronder A.D.H.D. en dyslexie
De Kwinkelier 39, 3722 AR Bilthoven
030 - 225 50 50
www.balansdigitaal.nl
info@balansdigitaal.nl
0900 - 202 00 65
(elke werkdag van 9.30 - 13.00 uur; 25 eurocent per minuut)

Steunpunt Dyslexie

0800-5010
voor mobiele telefoons 0900-5010123
steunpuntdyslexie@balansdigitaal.nl

Koepel Hoogbegaafdheid

(de samenwerkende verenigingen: Goochem, Hint Nederland, Mensa Nederland, Pharos)
Postbus 32015, 2303 DA Leiden
www.koepelhb.nl info@koepelhb.nl

Landelijk Informatiepunt Hoogbegaafden primair Onderwijs (SLO)

Postbus 2041, 7500 CA Enschede
053 - 484 08 40
www.infohoogbegaafd.nl
infohoogbegaafd@slo.nl
(woensdag en donderdag van
09.00 tot 11.00 en van 13.00 tot 15.00)

Stichting Plato

Postbus 177, 2290 AD Wateringen
0174 - 29 47 10
0174 - 29 09 14
www.plato.caiw.nl info.plato@caiw.nl

Motorisch gehandicapte kinderen BOSK

Vereniging van motorisch gehandicapten en hun ouders
Churchillaan 11
Postbus 3359, 3502 GJ Utrecht
030 - 245 90 90
030 - 231 38 72
www.bosk.nl info@bosk.nl
Deze organisatie staat ook open voor ouders van kinderen met spraak/taalmoeilijkheden.

Epilepsie Vereniging Nederland

Landelijk Bureau
Postbus 8105, 6710 AC Ede
0318 - 67 27 72
0318 - 67 27 70
www.epilepsievereniging.nl
info@epilepsievereniging.nl

Dove kinderen FODOK

Nederlandse Federatie van Ouders en Dove Kinderen
Postbus 754, 3500 AT Utrecht
030 - 290 03 60 (ook teksttelefoon)
030 - 290 03 80
www.fodok.nl fodok@wxs.nl

Slechthorende kinderen en kinderen met spraak-taalmoeilijkheden

FOSS, Nederlandse Federatie van Ouders van Slechthorende Kinderen en van kinderen met Spraak-taalmoeilijkheden
Postbus 14, 3990 BA Houten
030 - 234 06 63
030 - 636 06 89
foss.nvws.nl foss@hetnet.nl
(maandag t/m donderdag 10.00 - 14.00 uur)

Visueel gehandicapte kinderen

FOVIG, Federatie van Organisaties van Ouders van Visueel Gehandicapten
Postbus 110, 5120 AC Rijen
0161 - 45 44 22
www.fovig.nl fovig@planet.nl
(maandag t/m woensdag 9.00 - 12.30 uur)

Kinderen met Downsyndroom

VIM, Vereniging voor een geïntegreerde opvoeding van kinderen met het syndroom van Down
Oudwijkerlaan 26, 3581 TD Utrecht
06 - 53 44 91 95
www.vim-online.nl
(maandag, donderdag en vrijdag van
09.00 - 15.00 uur)

SDS, Stichting Down's Syndroom

Hoogeveenseweg 38 Gebouw U,
7943 KA Meppel
0522 - 28 13 37
www.downsyndroom.nl
info@downsyndroom.nl

Nederlandse Vereniging voor autisme

Prof. Bronkhorstlaan 10, 3723 MB Bilthoven
030 - 229 98 00
030 - 266 23 00
0900 - 288 47 63
www.autisme.nva.nl
info@autisme-nva.nl
(25 eurocent per minuut) (maandag,
woensdag en donderdag 10.00-13.00)

Langdurig zieke kinderen / kinderen in ziekenhuizen

Chronisch Zieken en Gehandicaptenraad
Postbus 169, 3500 AD Utrecht
030 - 291 66 00
www.cg-raad.nl bureau@cg-raad.nl
(maandag t/m donderdag 08.30-17.00 en
vrijdag 08.30-12.00)

Vereniging van consulenten ondersteuning onderwijs zieke leerlingen

(Ziezon) secretariaat:
Mevrouw H. van Krevel p/a
Marant educatieve diensten
Postbus 6811, 6503 GH Nijmegen
024 - 343 42 62
h.vankrevel@marant-ed.nl

Adviescommissie voor toelating en begeleiding (ACTb)

Koninginnegracht 25, 2514 AB Den Haag
070 - 312 28 87

IV Adressen van de Rijksinspecteurs voor het basisonderwijs

De inspecteurs bezoeken gemiddeld eenmaal per jaar alle scholen en hebben als taak om de kwaliteit van het onderwijs te beoordelen en te bevorderen. Ook stellen deze inspecteurs rapporten op en brengen aan de minister en de Tweede Kamer verslag uit over de staat van onderwijs.

Bereikbaarheid Inspectie van het Onderwijs:
Voor meer vragen over de inspectie zie:
www.onderwijsinspectie.nl
Vragen over het onderwijs via postbus 51
0800 - 8051 of via: info@owinsp.nl

V Vertrouwensinspecteur voor het basisonderwijs

Algemeen telefoonnummer:
0900 - 111 3 111 (lokaal tarief)
(bereikbaar tijdens kantooruren)

VI Instellingen die leraren opleiden en begeleiden die godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormsonderwijs geven op een openbare school of daarover advies geven. Zij kunnen u informeren over dit onderwijs op een openbare school.

Protestants Landelijk Diensten-centrum Kerk en Onderwijs

Postbus 8504, 3503 RM Utrecht
030 - 880 15 58
info@pkn.nl

Onderwijs en Opvoeding in Humanistisch perspectief (HVO)

Zwarte Woud 2, 3524 SJ Utrecht
030 - 285 68 56, 030 - 285 68 91
www.hvo.nl hvo@hvo.nl

Stichting Platform Islamitische

Organisaties Rijnmond (SPIOR)
Teilingerstraat 122, 3032 AW Rotterdam
010 - 466 69 89
010 - 466 62 79
www.spior.nl info@spior.nl

VII Informatie over schoolbegeleidingsdiensten

U kunt bij de school het adres en telefoonnummer vragen van de schoolbegeleidingsdienst waar de school mee samenwerkt.

VIII Vragen en klachten van scholieren

Scholieren met klachten en vragen over alles wat hen dwarszit op school, kunnen op alle werkdagen van 14.00- 17.00 uur (gratis) terecht bij 0800 - 28 28 280.
www.pestweb.nl

Lijst met vragen

Deze lijst kan u op weg helpen allerlei informatie te verzamelen over de school waar uw kind mogelijk naar toegaat. De lijst kan ook van dienst zijn als u gaat nadenken en praten over de schoolkeuze. De antwoorden die u verzamelt, geven u een indruk van de school en schoolomgeving.

Welke scholen zijn er in de omgeving?

- Openbare school
- Bijzondere school
- School met een speciale aanpak
- Om welke school gaat het hier?

Hoe ziet de omgeving van de school eruit?

- Is het een kleine of grote school?
- Is het er netjes en ordelijk?
- Lijkt de school gezellig en inspirerend?
- Heeft de school een eigen gymlokaal?
- Is er een speelplaats?
- Is de speelplaats afgeschermd van de straat?
- Is het er schoon?
- Is er een aparte beschermde plek voor de hele kleintjes?
- Zijn er schooltuinen?
- Vanaf welke leeftijd kunnen ze veilig alleen naar school?
- Is er hulp bij het oversteken van gevaarlijke kruispunten?
- Is er een peuterspeelzaal bij de school?

Hoe werkt de school?

- Hoe worden de groepen ingedeeld (naar leeftijd, naar niveau of op een andere manier)?
- Welke lesmethoden worden er gebruikt?
- Hoe groot zijn de groepen?
- Zijn er deskundigen aanwezig voor kinderen met leer- en gedragsproblemen?
- Zijn er onderwijsassistenten aanwezig?
- Hoe laat begint de school?
- Hoe laat gaat de school uit?
- Worden er activiteiten georganiseerd buiten de gewone lessen?
- Hoe gaat de school om met culturele verschillen (bijvoor-

beeld met religieuze feestdagen, tradities)?

- Hoe gaat de school om met huiswerk?
- Doet de school iets aan de sociale en emotionele ontwikkeling en vorming van de kinderen?
- Op welke manier?

Hoe gaat de school om met de jongste kinderen?

- Mogen kinderen komen 'oefenen' voordat ze 4 jaar worden?
- Gaan de kleuters vanaf de eerste dag meteen de volledige week naar school?
- Hoe gaat de school om met spelen en leren?
- Hoe signaleert de school problemen bij kleuters?
- Hoe signaleert de school kwaliteiten en talenten?

Hoe wordt de ontwikkeling van het kind gemeten en wat gebeurt daar mee?

- Hoe vaak en wanneer krijgen de kinderen een rapport?
- Wordt er gewerkt met cijfers?
- Wordt er beoordeeld met letters of in woorden?
- Hoe moet ik de rapporten 'lezen'?
- Wanneer worden de resultaten met de ouders besproken?
- Hoe gaat zo'n bespreking in z'n werk?
- Heeft de school een eigen leerlingvolgsysteem?
- Hoe werkt zo'n leerlingvolgsysteem?
- Kunnen kinderen op deze school blijven zitten?

Wat doet de school met zwakke en met goede leerlingen?

- Zijn er extra (vak)leerkrachten op school (bijvoorbeeld voor gymnastiek, kunstvakken, computergebruik)?
- Is er extra begeleiding voor achterblijvers?
- Wanneer worden kinderen doorverwezen naar een speciale school?
- Hoe vaak worden er kinderen doorverwezen naar zo'n school?
- Hoe gaat de school om met hele goede leerlingen?
- Zijn er voor die leerlingen bijvoorbeeld extra activiteiten, extra leermiddelen, of mogelijkheden om in hun eigen tempo te werken?
- Naar welke scholen voor voortgezet onderwijs gaan de meeste leerlingen?
- Hoe zijn de prestaties van de school?

Zijn er extra activiteiten voor de leerlingen?

- Kunnen de kinderen leren zwemmen via school?
- Zijn er ieder jaar uitstapjes?
- Waar gaan de leerlingen dan naar toe?
- Worden er schoolreisjes georganiseerd?
- Waar gaan de leerlingen dan naar toe?
- Moet er voor die reisjes apart worden betaald?
- Welke feesten worden op school gevierd?
- Hoe gaat dat in z'n werk?
- Wat doet de school aan culturele activiteiten?
- Wat doet de school extra aan sport?
- Vraagt de school een vrijwillige ouderbijdrage?
- Hoe groot is die bijdrage?
- Wat wordt er gedaan met het geld van de ouderbijdragen?
- Wat zijn de kosten van de extra activiteiten?

Vraagt de school een vrijwillige ouderbijdrage?

- Hoe groot is die bijdrage?
- Wat wordt er gedaan met het geld van de ouderbijdragen?
- Wat zijn de kosten van de extra activiteiten?

• Wat gebeurt er buiten de lesuren?

- Hoe vroeg is er al toezicht of opvang?
- Hoe laat gaat de schooldeur open?
- Mag je als ouder mee de klas in?
- Hoe is het overblijven geregeld?
- Wie zorgt er tijdens het overblijven voor de kinderen?
- Is er tijdens de pauzes altijd toezicht?
- Is er na de school 's middags toezicht?
- Is er een naschoolse opvang?

Wat is de rol van de ouders op school?

- Helpen de ouders in het onderwijs (zijn er bijvoorbeeld leesouders, computer-ouders, ouders die helpen met knutselen, enzovoort)?
- Helpen de ouders bij de schoolorganisatie (zijn er bijvoorbeeld overblijfouders, ouders die regelmatig voor vervoer zorgen, enzovoort)?
- Is er een ouderraad?
- Wat doet de ouderraad?
- Hoe onderhoudt de school het contact met alle ouders?
- Hoe vaak is er een ouderavond?
- Wat gebeurt er op de ouderavond?
- Wie zitten er in de medezeggenschapsraad?

- Wat doet die medezeggenschapsraad?
- Zijn er andere speciale bijeenkomsten voor ouders?
- Wordt er rekening gehouden met ouders van niet-Nederlandse afkomst?
- Wat wordt er voor die ouders gedaan?

Krijgen de ouders informatie over het schoolbeleid?

- Op welke manier krijgen ze die informatie?
- Krijgen de ouders informatie over de resultaten van de school?
- Worden ouders betrokken bij vernieuwingsplannen?

Hoe is het schoolklimaat?

- Welke schoolregels zijn er voor de leerlingen?
- Is het een strenge school?
- Hoe gaat de school om met straf?
- Hoe gaat de school om met beloning?
- Mogen de kinderen snoep meenemen naar school?
- Wat doet de school voor kinderen uit verschillende landen en culturen?
- Wordt het zelfstandig werken van kinderen gestimuleerd?
- Wordt er aandacht besteed aan samenwerking tussen leerlingen?
- Wat wordt er gedaan aan pesten?
- Wat wordt er gedaan aan spijbelen?
- Wat doet de school tegen vandalisme en geweld?
- Hoe is het schoolteam samengesteld (mannen/vrouwen, leeftijd, verschillende culturen)?
- Is er bij ziekte van leraren altijd goede opvang of vervanging?
- Hoe gaan de leraren met elkaar om?
- Wat doet de school met de eigen geloofs- of levensovertuiging?
- En hoe gaat de school om met een andere geloofs- of levensovertuiging (van een leraar, van een leerling, van de ouders)?

Trefwoorden

A		G		klachtencommissie	31, 43, 45
aansprakelijk	18	gedragsproblemen	9, 37, 38, 43	kosten	10, 11, 18
ADHD	38	gescheiden	32	L	
Adviescommissie		geweld	46	leeftijdsgroepen	42
Toelating en Begeleiding (ACTB)	39	gewone basisschool	37	leerachterstand	21
adviesrecht	51	gewone school	9	leerlingdossier	29
Arbeidsomstandighedenwet	46	gezondheid	46	leerlingvolgsystemen	29, 33
Arbo-wet	46	godsdienst	8, 11	leermoeilijkheden	41
autisme	36, 49	godsdienstonderwijs	13	leerplicht	7, 8, 21, 42
basisschool	7, 33, 44, 50	H		leerplichtambtenaar	21, 25
begravenis	27	handicap	39	leerplichtambtenaren	21
bezwaarschrift	11	hindoeïstische	9	leerplichtig	7, 8, 21
bestuurscommissie	8	hoogbegaafde kinderen	38	leerplichtwet	25
bijzondere school	8, 9, 11, 13	huisbezoek	32	leerprobleem	34
brede school	15	huiswerk	20, 29	leerproblemen	35, 48
buitenschoolse opvang	17	Humanistisch Verbond	14	leervorderingen	31
burgerservicenummer	41	huwelijk	27	levensbeschouwelijk	
C				vormingsonderwijs	13, 14
CITO	33	I		levensbeschouwelijke overtuiging	9
cijfers	29	lct	15	levensbeschouwelijke richting	11
Commissie Toezicht Indicatiestelling	39	informatieavonden	29	levensovertuiging	25
Cvl	39	informatiecentrum	47	M	
crèche	10	inkomen	11	maatschappelijk werkers	41
D		instemmingsrecht	51	medezeggenschapsraad	13, 18, 19, 41, 42, 43, 46, 47
Daltonscholen	9	interne begeleiders	43	meebeslissen	46
dyslexie	33, 38	islamitische scholen	9	meepraten	13
E		J		Montessorischolen	9
eindtoets	33	Jenaplanscholen	9	N	
F		joodse scholen	9	naschoolse opvang	41
familieverplichtingen	27	K		O	
Freinetscholen	9	kennismakingsperiode	7	onderwijsassistenten	41
Friese taal	13	Kennisnet	15, 42	onderwijsbegeleiders	41
fusieplannen	51	kerndoelen	13, 42		
		kinderdagverblijf	7, 10, 34		

onderwijsconsulent	37	schoolagenda	20	vakleraren	42
onderwijsinspectie	10, 42, 45, 49	schoolartsen	42	Veiligheid	20, 46
onderwijskundig rapport	31	schoolbegeleidingsdienst	7, 37	veiligheid op school	47
onderwijsnummer	39, 49	schoolbesturen	18, 50	veiligheidsplan	46
openbare school	7, 9, 11, 14	schoolbestuur	11, 18, 44, 47, 50	verkeersouders	47
opvang	1, 11, 15, 17, 18, 19, 41, 46	schooldag	17	verkeersprojecten	47
ouderavond	20, 27	schooldirecteur	32	vertrouwenspersoon	46, 47
ouderavonden	27, 31, 46	schoolgids	8, 10, 17, 25, 44, 47, 48	vervoerskosten	11
ouderbijdrage	10, 11, 41, 47	schooljaar	17, 25	verwijdering	49
oudercommissie	19, 47	schoolongevallenverzekering	18	verzekeren	18
ouderenquête	46	schoolplan	44, 51	voortgezet onderwijs	33, 41
ouderraad	19, 43, 46, 47	schoolrapporten	46	vorderingen	15, 29, 42
overblijven	18, 19, 41, 47	schoolreisje	11, 43, 47	vrijescholen	9
overhoringen	28, 41	schoolteam	18	vrij geven	27
		schooltijden	17	VVE	34
		schoolvakantie	26	voor- en vroegschoolse educatie	36
		schoolweek	17		
P		schoolzwemmen	20	W	
pedagogen	41	schorsing	49	WA-verzekering	18
pedagogische opvatting	9	seksuele intimidatie	46	wachtlijst	7, 11
persoonsgebonden nummer	39, 40	slechthorende kinderen	38	Weer samen naar school	38
pesten	43	slechtziende kinderen	38	weigeren	11, 32
pestprotocol	43	sofinummer	41	werkstukken	15, 30
peuterspeelzaal	7, 10, 34	speciaal onderwijs	8, 17, 37, 41	Wet op het primair onderwijs	45
plaatsing	31	spijbelen	22	wettelijk verplichte vakken	13
proefwerken	28	stoornis	39	wijkpolitie	47
protestants-christelijke scholen	9			woordrapporten	30
psychologen	41	T			
		tafeltjesavonden	29	Z	
R		toelating	33	ZAT's	35
rapport	27, 29, 31	toetsen	30, 33, 35, 44	ziek	21, 38
rapporten	27, 29	toezicht	19	ziekte	39
remedial teachers	34, 36			Ziek Zijn en Onderwijs (Ziezon)	21
rooms-katholieke scholen	9	V		zittenblijven	36
rugzak	37	vakantie	25	zomervakantie	25, 27
		vakanties	20		
S		vakken	13, 20		
samenwerkingsverband	38				
schoolactiviteiten	11				

voor ouders over onderwijs

08005010 IS BEREIKBAAR OP SCHOOLDAGEN
TUSSEN TIEN EN DRIE UUR OF GA NAAR WWW.50TIEN.NL

*gratis
bellen*

0800
5010

Publicatie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Productie:
directie Communicatie, Leo Wijnhoven, Ruud Nanlohy
directie Primair Onderwijs, Wytske Boomsma/Marjoke de Roos

Vormgeving
Bureau Wim Zaat, Moerkapelle

Druk
Deltahage, Den Haag

OCW 39.029/305.000

Deze publicatie staat ook op internet onder:
www.minocw.nl/onderwijs/pogids/

Uitgave: juni/september 2009

Deze brochure is niet bij te
bestellen, maar uitsluitend via
internet te raadplegen.